

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

Небайдужість

Російський
солдате,
кидай
рушницю,
йди додому!

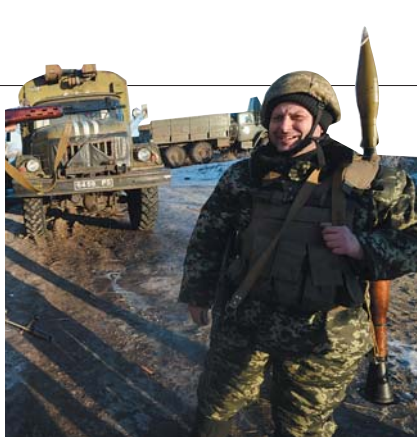
► СТОР. 7

З передової

Стражденна
Станиця

► СТОР. 10

Проблема

Жертв отруєння
у Бортниках
закликають
вакцинуватися
від гепатиту А

► СТОР. 14

№ 14 (6018)

СЕРЕДА, 28 СІЧНЯ 2015 РОКУ

WWW.GOLOS.COM.UA

У НОМЕР:

«Крапелька»
охоплює
нові площі

Аграрії Херсонщини працюють над збільшенням площ крапельного зрошення до весняних польових робіт, закуповуючи обладнання та укладаючи угоди з меліораторами. Моніторинг ринку, проведений Департаментом агропромислового розвитку Херсонської ОДА спільно із фахівцями обласного управління водних ресурсів, показав, що цьогоріч системи «крапельки» облаштують на більш як 40 тисячах гектарів ріллі проти минулорічних 36,5 тисяч га. Оскільки техніка для крапельного зрошення переважно імпортна, за рік вона подорожчала вдвічі. Та завдяки підвищенню цін на високорентабельні сільськогосподарські культури ці витрати можна відшкодувати протягом одного-двох років. Тому «крапелька» закладається переважно під вирощування сої, кукурудзи, овочів та соняшнику. А в Цюрупинському, Скадовському та Каланчацькому районах зростають також площі рисових плантацій, **передає наш власкор Сергій ЯНОВСЬКИЙ.**

«Венчик»
виріс наполовину

Ще одна нова група відкрилася в дошкільному закладі Дніпропетровська. Відвідувати її в дитсадку «Венчик» зможуть 33 юні городянина: тепер кількість вихованців тут перевищила сто дітей. Сьогодні тут діють уже три садові групи та одна яселна. Працюють гуртки, проводяться заняття з хореографії та шахів. А незабаром почнеться вивчення англійської мови. ► СТОР. 15

Верховна Рада визнала Росію державою-агресором

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Позачергове засідання
27 січня

Позачергове засідання парламенту було скликане у зв'язку з загостренням ситуації на сході України. Перше питання порядку денного — проект постанови про Заяву Верховної Ради щодо військової агресії Російської Федерації та звернення до міжнародних структур із закликом вжити заходів до припинення військової агресії Росії щодо України. Перед початком обговорення Голова Верховної Ради України Володимир Гройсман наголосив, що ці

Сергій Рибалка, Денис Силантьєв та Сергій Скуратовський.

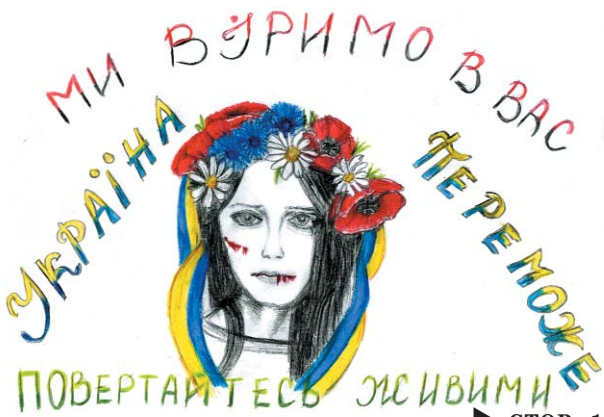
заява та звернення мають стати і юридичними, і символічними. «Досить агресії і вбивств», — заявив глава парламенту. Під час виступів від фракцій лідер фракції «Блок Петра Порошенка» Юрій Луценко продемонстрував незаперечний доказ військової агресії Росії — знайдений у вбитого солдата військовий квиток громадянина Російської Федерації — такого собі Сергєєва з Дагестану, котрому було також видано військовий квиток «ополченця». Більшість промовців пропонували визнати дії Росії «військовою агресією» проти України. ► СТОР. 2

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА та Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Під час засідання.

ТЕПЛЕ СЛОВО СОЛДАТУ

► СТОР. 11

ПОДІЯ

«Фрунзенці» виходять на страйк

Представники незалежної профспілки ВАТ «СНВО імені Фрунзе» б'ють на сполох: флагман машинобудівної галузі знижується на очах, зарплатні борги зростають, пакет замовлень худне. Тож аби привернути увагу столиці до проблем заводу, звертаються до керівництва держави з проханням націоналізувати підприємство, акцентуючи на тому, що воно стало заручником політичної ситуації та його російських власників.

Тим часом голова правління стверджує: жодної політичної кон'юнктури. Підприємство працює, а виплату зарплат гальмують невчасні розрахунки партнерів, яких також торкнулася економічна криза. До середини лютого 35 мільйонів гривень боргів обіцяють повернути. Та незалежна профспілка невблаганна: мовляв, досить годувати обіцянками. І переконана, що врятувати завод може лише його націоналізація. А щоб голос «фрунзенців» був почутий і Президентом, і урядом України, 28 січня колектив виходить на попереджувальний страйк, повідомляє наш сумський власкор Владислав ЖМУРКОВ.

Мал. Марії. Львівське училище фізичної культури.

КОРОТКО

■ За рік підприємцями Хмельниччини експортовано за межі країни понад чотири тисячі тонн різних виробів молочної продукції на загальну суму більш як 150 мільйонів гривень. На ринках зарубіжних держав мають попит згущене молоко, сири всіх видів, масло та сухе знежирене молоко, **передає наш власкор Ірина КОЗАК.**

■ Металева електроопора давно не діючої лінії електропередач біля села Новосільське в Ренійському районі Одеської області впала на функціонуючу ЛЕП потужністю десять кіловольтів. При аварії спрацювала система автоматичного відключення електроенергії й була перервана подача природного газу в Болгарію, Румунію і Туреччину, яка нині відновлена, **інформує наш власкор В'ячеслав ВОРОНКОВ.**

Україною з липня експортовано понад 21 млн. тонн зерна — **Мінагрополітики**

Верховна Рада визнала Росію державою–агресором

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Позачергове засідання
27 січня

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Лідер «Батьківщини» Юлія Тимошенко закликала також ухвалити звернення до Міжнародного кримінального суду — щоб направити своїх представників до України для підтвердження агресії і порушення кримінальних справ. «Опозиційний блок» зареєстрував інший проект заяви, у якій хоча й передбачалося визнати події на сході України військовими діями, але йшлося, що вирішення військового конфлікту неможливе військовим шляхом, і пропонувалося відновити переговори з Росією.

Однак, зрештою, на розгляд парламенту було внесено узгоджений проект Постанови — «Про Звернення Верховної Ради України до Організації Об'єднаних Націй, Європейського парламенту, Парламентської асамблеї НАТО, Парламентської асамблеї ГУАМ, парламентів держав світу про визнання Російської Федерації державою-агресором». За ухвалення цієї заяви підписалися лідери всіх фракцій коаліції, — повідомив перед голосуванням В. Гройсман. Зрештою, проект постанови №1854 підтримав 271 депутат.

Верховна Рада:
* рекомендувала Прем'єр-міністру України створити в системі виконавчої влади посаду урядового уповноваженого з питань протидії збройній агресії Російської Федерації проти України та ліквідації її наслідків.

* закликала міжнародне співтовариство посилити санкції до Російської Федерації як країни, яка підтримує агресію на території України

* запропонувала звернутися до міжнародного співтовариства щодо надання Україні військово-політичної підтримки та виключення Росії з Ради Безпеки ООН як країни-агресора, яка блокує ухвалення всіх рішень ООН щодо ситуації на Донбасі.

Після голосування Голова Верховної Ради Володимир Гройсман заявив, що швидко підпише ухвалену постанову і направить її всім адресатам. Потім Верховна Рада прийняла за основу в першому читанні проект закону про внесення змін до деяких законо-

давчих актів України щодо визнання організацій терористичними. Законопроект, внесеним урядом, передбачається внести до Кодексу адміністративного судочинства України, законів «Про Службу безпеки України», «Про Раду національної безпеки і оборони України» та «Про боротьбу з тероризмом» і пропонується визначити підстави та порядок визнання певних організацій терористичними. Секретар Комітету з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності Антон Геращенко, представляючи законопроект, наголосив, що у ньому немає слів «ДНР» чи «ЛНР», адже законопроект приймається на роки вперед і може стосуватися будь-яких організацій. Уряд запропонував такий механізм: СБУ звертається до Генпрокурора з проханням перевірити дані та факти про те, що дана організація є терористичною, і той упродовж дня приймає рішення про визнання організації терористичної. Потім таке рішення має бути затверджено РНБО та введено в дію указом Президента. Лідери терористичних організацій оголошуватимуться персонами нон грата.

Проте під час обговорення депутати наполягали, що визначати організацію терористичною має Верховна Рада за поданням РНБО. Таку думку висловили лідери фракції Блоку Петра Порошенка Юрій

ІЗ ЗАКОМУ УКРАЇНИ «ПРО БОРЬБУ З ТЕРОРИЗМОМ»

Стаття 1. Терористична організація — стійке об'єднання трьох і більше осіб, яке створене з метою здійснення терористичної діяльності, у межах якого здійснено розподіл функцій, встановлено певні правила поведінки, обов'язкові для цих осіб під час підготовки і вчинення терористичних актів. Організація визнається терористичною, якщо хоч один з її структурних підрозділів здійснює терористичну діяльність з відома хоча б одного з керівників (керівних органів) усієї організації;

Стаття 24. Відповідальність організації за терористичну діяльність

Організація, відповідальна за вчинення терористичного акту і визнана за рішенням суду терористичною, підлягає ліквідації, а належне їй майно конфіскується.

Заява про притягнення організації до відповідальності за терористичну діяльність подається до суду відповідно Генеральним прокурором України, прокурорами Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва і Севастополя у встановленому законом порядку.

Луценко та фракції Радикальної партії Олег Ляшко. Із урахуванням висловлених пропозицій законопроект прийнято в першому читанні.

В інтересах національної безпеки та оборони парламентом прийнято ще одне рішення — Верховна Рада ухвалила в цілому Закон «Про внесення змін до Закону «Про очищення влади» щодо додаткових заходів із забезпечення обороноздатності держави». Законом «Про очищення влади» (про люстрацію) до осіб вищого офіцерського складу, які обіймали посади в органах

внутрішніх справ, Служби безпеки України, Міністерстві оборони України, Генеральному штабі, Національній гвардії, Державній прикордонній службі та інших законних військових формуваннях, якщо це необхідно для забезпечення обороноздатності держави та за умови задоволення відповідного клопотання в порядку, визначеному цим законом.

Автор законопроекту Андрій Тетерук («Народний фронт»), представляючи законопроект, відзначив, що за законом про люстрацію були звільнені з посад багато військових — фахових генералів, однак їхній досвід зараз може знадобитися для керування військами. Проте Юрій Луценко наголосив, що новий закон не стосуватиметься решти працівників правоохоронних органів, які і надалі підпадатимуть під дію закону про очищення влади. Голова Комітету з питань запобігання та протидії корупції Єгор Соболев застеріг від того, що не можна допустити, щоб повернулися Пшонка, Захарченко чи Якименко, котрі скоїли злочини за часів Януковича, а повернути на посади лише тих генералів, які мають відношення до армії та оборони держави.

Потім депутати включили до порядку денного ще низку законопроектів, спрямованих на посилення обороноздатності держави, однак їх розглядатимуть уже на наступних пленарних засіданнях, після доопрацювання в парламентських комітетах. На початку пленарного засідання

парламенту депутати вшанували пам'ять усіх невинно загиблих як у роки Голокосту, так і під час нещодавніх терористичних атак в Україні (**на знімку**). Глава парламенту Володимир Гройсман відзначив, що у трагічну дату для людства вся світова спільнота сумує за жертвами Голокосту. «У цей день ми також шануємо пам'ять тих, хто загинув від рук злодіїв, варварів, злочинців, які обстрілюють і вбивають невинних людей у Волновасі, Маріуполі, Донецьку, — сказав В. Гройс-

ТИМ ЧАСОМ

Економічні санкції проти Москви посилять

Заступник голови Комітету Верховної Ради з питань економічної політики Юрій Соловей (фракції «Блок Петра Порошенка») ініціює розробку законопроекту, спрямованого на посилення економічних санкцій стосовно Російської Федерації. Про це він заявив під час брифінгу.

«Тільки санкції, тиск і сила української держави можуть захистити нас від російської агресії. Мені часто ставлять питання: чому ми визнаємо Росію агресором, а в українських супермаркетах продають російські товари, чому в Україну спокійно приїжджають російські громадяни, через Україну йде транзитний транспорт? Звичайно, однієї заяви про визнання агресором Росії недостатньо. Саме тому Україна має бути в авангарді застосування максимальних економічних санкцій до Росії», — наголосив народний обранець.

ІЗ ВИСТУПІВ ПРЕДСТАВНИКІВ ФРАКЦІЙ І ГРУП

Сергій Пашинський, «Народний фронт»:

— За останні десять днів надія на те, що конфлікт на сході України якимось стабілізується, і ми його врегулюємо за допомогою не сили зброї, а сили права, сили закону, на жаль, розвіялась. Російська пропаганда, російські спецслужби для розкиткування нашого суспільства ведуть пропагандистську диверсійну роботу, щоб посіяти паніку, посіяти зневіру нас у нас самих. І, на жаль, дуже багато псевдодолібералів, популістів і демагогів фактично зараз працюють на Російську Федерацію.

Та я абсолютно впевнений — у нас є сили, у нас є мужність, і ми переможемо. Але переможемо ми тільки в тому разі, якщо кожен із нас на своєму місці буде робити свою справу. Заявами і виступами війни не виграються. Тому ми зобов'язані розглянути і прийняти ті рішення, які реально підвищать боєздатність нашої армії,

боєздатність нашого суспільства, які дадуть нам ще сили і інструменти для розв'язання цього конфлікту.

Олег Ляшко, Радикальна партія:

— Трагічні події в Маріуполі, в Волновасі, в Донецьку, в інших містах і селах нашого Донбасу, який сьогодні перебуває під окупацією Російської Федерації, показали для всього суспільства одну очевидну істину — політика умиротворення агресора

завжди є програвшою. Після мінських домовленостей у вересні місяці, коли ми припинили наступати, коли ми погодилися із планом Путіна, коли ми вирішили розвести лінію розділу по Донбасу, Російська Федерація і підтримувана нею терористи використали цей час для одного: для того, щоб наростити свої сили, для того, щоб сформувати армію і сьогодні ця армія, яка становить понад 30 тисяч осіб, вона переходить в наступ на певних ділянках фронту і погрожує захопити Ма-

ріуполь, погрожує захопити інші міста. Через рік після початку російської агресії Верховна Рада, нарешті, визнає Росію державою-агресором. Що заважало нам зробити це упродовж року? Скільки ще треба було захопити українських міст? Скільки треба було вбити українських людей, щоб визначити очевидну річ: Росія — це держава-агресор? І це визнання юридичного факту держави-агресора тягне за собою наслідки, передбачені Резолюцією ООН 1974 року та статуту ООН.

Юрій Луценко, «Блок Петра Порошенка»:

— Ні для кого не таємниця, що в Україні відбуваються події, які кваліфікувати

інакше як словом «війна», — неможливо. Довгий час ми спостерігали за тим, як Російська Федерація надавала політичну, фінансову і технічну допомогу терористичним організаціям «ЛНР» і «ДНР» на території українського Донбасу. Проте уже з серпня місяця фактом стало вторгнення російських військ, які змусили організацію так званого Іловайського котла.

Останніми днями ситуація також характеризується масовим вторгненням організованих військ Російської Федерації. У мене в руках один із неспростованих документів, які давно про це доводять: як із російського військовослужбовця, некоего Сергєєва із Дагестана, військовий білет Російської Федерації, елементарно і легко, як балалайка, роблять «ополченця ДНР», Сергєєва із Дагестану, тільки це тепер уже «військовий білет «ДНР».

Саме такими документами, які ми забираємо у полонених під час військових дій, організовується так звана громадянська війна, так званий «легіон НАТО» та інші побрехеньки, які розповсюджує Путін і його сателіти. Сьогодні Верховна Рада має дати на це відповідь і прийняти заяву про визнання Російської Федерації країною-агресором.

Звернення Голови Верховної Ради Володимира Гройсмана з нагоди Міжнародного дня пам’яті жертв Голокосту

Ми разом з усім світом відзначали Міжнародний день пам’яті жертв Голокосту, запроваджений рішенням Генеральної асамблеї ООН. Саме в цей день білці Першого Українського фронту звільнили в’язнів найбільшого нацистського табору смерті «Аушвіц» поблизу польського міста Освенцім.

На нашій землі від рук нацистів загинули сотні тисяч представників єврейського народу. Водночас тисячі українців, ризикуючи життям, рятували євреїв від знищення в Бабиному Яру та інших місцях масових розстрілів. Жахи і страждання, які пережили ті люди, мають будити пам’ять і сумління всіх політиків світу, щоб не допустити поширення ідеології, заснованої на расовій ненависті та зневазі до людини.

На жаль, особливо болюче ми це відчуваємо сьогодні, коли мусимо боронити рідну землю від загарбника, що не хоче визнавати вільний вибір народу України і вивищив ненависть до всього українського на рівень державної ідеології.

Ми змінили європейську ідентичність України, продемонструвавши світові відданість демократії, і в цій борні пліч-о-пліч з українцями стояли і євреї, і вірмени, і росіяни, і представники інших націй. Спільно ми захистимо свою державу, побудуємо суспільство, в якому комфортно і толерантно житимуть представники різних народів.

Схилиючи голови у скорботі за мільйонами невинних жертв, я переконаний, що у новій Українській державі міжнаціональний діалог відбуватиметься на засадах європейських цінностей.

Прес-служба Верховної Ради України.

Очільники місцевих громад вимагають перегляду бюджетних правил

Парламентська фракція партії «Батьківщина» готова бути лобістом інтересів місцевих громад. На цьому наголосила лідер фракції Юлія Тимошенко під час спеціальної наради з питань збереження і розширення прав і функцій органів місцевого самоврядування. Участь у нараді взяли народні депутати, представники уряду та понад 250 сільських та селищних голів, голів малих міст і депутатів місцевих рад (на знімку).

«Кожна з асоціацій на когось у парламенті покладається. Адже без цього дуже важко проходити шлях змін. Хочемо, щоб ми були вашою командою в парламенті і в повній взаємодії з урядом, Президентом та з усіма гілками влади проводили ті рішення, які потрібні вам», — зауважила Ю. Тимошенко. Вона додала також, що бюджетний процес, який відбувся наприкінці минулого року, був складний і поставив більше запитань, ніж дав відповідей.

«Децентралізація — це коли ваших власних і закріплених доходів стільки, що вам не доводиться стояти з простягнутою рукою», — підкреслила народний депутат. За її словами, в бюджеті цього року фінансування місцевих громад зменшено на 11 мільярдів гривень: у 2014-му ця сума становила 115 мільярдів гривень, а в 2015-му — 104

мільярди, і то сумнівні. Саме через урізання місцевих бюджетів, додала лідер «Батьківщини», фракція і не голосувала за держбюджет.

— Тож нинішня нарада — це не просто привід поговорити, — зауважила Ю. Тимошенко. — Мета заходу — напрацювати конкретні зміни до законодавства, зокрема до Бюджетного та Податкового кодексів, які незабаром буде втілено в життя.

На думку політика, виправляти ситуацію з фінансовою незалежністю громад треба у двох площинах: внесення змін до Бюджетного та Податкового кодексів та спрямування зусиль на розвиток дрібних та

фермерських господарств.

А самі представники місцевих громад не жалували критики для законодавчих нововведень. Їхні виступи часом були аж надто емоційні.

«Зміни до бюджетного законодавства призвели до погіршення ситуації для сіл, селищ та міст районного значення», — наголосив голова Асоціації малих містський голова України Павло Козирев. За його словами, передача повноважень дошкільної освіти та культури районним державним адміністраціям — це взагалі кричущий випадок. На місцях передавати садочки в район не ба-

жають, адже побоюються, що не буде ні садочків, ні дітей. «Через конфлікт із районними держадміністраціями, коли одні вимагають передачі, а на місцях відмовляються, — 11 відсотків місцевих бюджетів і досі не прийнято», — зауважив він.

Законодавчі нововведення, наголосив П. Козирев, призвели до того, що у 71 відсотка міст загальний фонд зменшився від 3 до 60 відсотків. У 76 відсотків міст районного значення фонд розвитку зменшився від 16 до 93 відсотків. А в більшості міст — на понад 50. У 18 відсотків фонд розвитку взагалі зник. Це бюджети проїдання.

— Тож виходить, — зауважив голова Асоціації малих міст, — що замість децентралізації ми отримали централізацію, тобто підняття наших послуг на рівень районних державних адміністрацій.

Нарікають представники місцевих громад і на те, що концепція реформи місцевого самоврядування, яку вони схвалили свого часу, непомітно зазнала змін.

«Змінився уряд і концепція трансформувалася. Тож і процес відбувається за зовсім іншим сценарієм. Які наші пропозиції? Треба зібрати вищерпну статистику, проаналізувати реальну ситуацію. А коли будуть вносити зміни до Бюджетного кодексу, перше, що зробити, — заборонити передачу на рівень району повноважень культури та дошкільної освіти», — наголосив П. Козирев.

Вирішення також потребує питання фінансування делегованих державою повноважень. Нині вийшло так, що повноваження залишилися, а кошти забрали в район. До того ж рівень фінансування, підкреслили учасники наради, має бути на рівні не менш ніж 2014 року.

Представники місцевих громад наголосили також на необхідності невідкладного проведення парламентських слухань щодо проблем сіл, селищ і міст районного значення: «Бо вийшло так, що для одних — міст обласного значення — стало краще, а для решти — гірше».

Олена ГОРБУНОВА.
Фото
Сергія КОВАЛЬЧУКА.

У КОМІТЕТАХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ

Територію Попаснянського району збільшать на 51 гектар

В умовах проведення антитерористичної операції на території Луганської області виникла необхідність у зміні адміністративно-територіального устрою. Це потрібно для того, щоб органи місцевого самоврядування населених пунктів, підконтрольних українській владі, могли повною мірою реалізовувати свої повноваження, в тому числі й у бюджетній сфері.

З огляду на це **Комітет Верховної Ради з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування** розглянув на своєму засіданні та рекомендує парламенту підтримати проект постанови про зміни в адміністративно-територіальному устрої Луганської області, зміну і встановлення меж Попаснянського і Слов’янoserbsького районів Луганської області.

Документом (реєстр. №1601) пропонується збільшити територію Попаснянського району на 51 гектар земель за рахунок передачі до його складу відповідних земель, що перебувають у віданні Фрунзенської селищної ради Слов’янoserbsького району (в тому числі територію села Жолобок). А також затвердити територію Попаснянського району загальною площею 146700 гектарів, Слов’янoserbsького району — 82914,72 гектара.

Крім того, комітет рекомендує прийняти за основу законопроект про внесення змін до деяких законодавчих актів (щодо скорочення переліку державних нагород, розширення обсягу прав нагороджених осіб, встановлення обмежень у нагородженні державними нагородами певних суб’єктів).

За словами автора законопроекту, голови комітету Сергія Власенка, нині система державних нагород не збалансована. Обсяг і зміст відзнак, що визначаються як державні нагороди України, внаслідок доповнень до законодавства, істотно збільшилися. Найбільшим чинником дисбалансу, переконаний він, є такий різновид державних нагород, як «почесне звання». «Цей атавізм радянської адміністративно-командної системи, що мав здебільшого ідеологічне навантаження, не лише не знищено у сучасній Україні, а й значно роздуто. Тридцять вісім почесних звань має Україна», — зауважив народний депутат.

Законопроект (реєстр. №1451) передбачає також внесення інших змін до чинного законодавства. Їх суть — позбавлення державних службовців та працівників інших державних органів права бути нагородженими державними нагородами. А також встановлення заборони щодо нагородження із нагоди державних свят, ювілеїв, річниць, пам’ятних дат, особистих подій.

Вл. інф.

ІЗ ВИСТУПІВ ПРЕДСТАВНИКІВ ФРАКЦІЙ І ГРУП

Віталій Хомутиннік, «Економічний розвиток»:

— Сьогодні вкрай складна ситуація в країні і, на жаль, останні події її тільки погіршують. Тому сьогодні наша депутатська група підтримала проведення позачергової сесії і буде підтримувати всі законопроекти, які спрямовані на посилення обороноздатності нашої держави.

Юрій Бойко, «Опозиційний блок»:

— З приводу ситуації, що склалася на сході України, вважаємо за необхідне визнати неможливим вирішення конфлікту суто військовим шляхом, оскільки на цій території проживають кілька мільйонів українських громадян. Провести прямі переговори з Російською Федерацією про спільні зусилля з припинення вогню з метою забезпечення миру. Визнати події на території Донецької, Луганської областей реальними військовими діями, що призвели до загибелі тисяч українців. Вжити всіх заходів для відновлення гуманітарної, соціальної допомоги громадянам України, які пе-

ребувають у зонах військового конфлікту, це відновлення соціальних виплат. Відновити транспортне сполучення з територіями Донецької, Луганської областей із забезпеченням механізмів запобігання вчиненню терористичних актів. Звернутися до ООН по надання миротворчого контингенту для забезпечення миру та безпеки населення в зоні військових дій. Забезпечити функціонування українських засобів масової інформації на всій території Донецької, Луганської областей. Провести об’єктивне розслідування всіх терактів, а також встановити винних у цих злочинах. Звернутися до іноземних держав з проханням про негайне надання допомоги Україні для відновлення економіки, що постраждала від військових дій.

Олег Березюк, «Самопоміч»:

— Україна у війні. Коли кажеш це і усвідомлюєш це — страшно! І у війні ми зі споконвічним ворогом української нації, хоч як це незвично нині звучить, — російським імперіалізмом, який не має душі і не має бачення свого сусіда — він має бачення сво-

єї власності. Ми маємо стати зрілою нацією, нацією політичною і державною. А ще ми маємо бути сильними, визнаючи наші неспроможності. Ми ще в серпні прийняли закон про санкції, яким повністю забороняли торговельну активність з Російською Федерацією, але не спромогли виконувати власних законів. Це не є ознака сили — це ознака мікрії та обману самого себе. Тому, визнаючи Росію державою-агресором щодо України, ми, шановні депутати, урядовці, шановний Президенте, мусимо діяти як у воєнному стані: те, що говоримо, те й виконуємо.

Юлія Тимошенко, «Батьківщина»:

— Визнання Росії державою-агресором — це не просто заява і це не просто черговий документ, який ми приймаємо зі зверненнями до інших країн або міжнародних організацій: базуючись на Резолюції 3314 Генеральної асамблеї ООН, яка була прийнята ще в 1974 році, вперше у міжнародному праві визнаємо Росію країною-агресором. Визнаємо тому, що Росія чітко підпа-

дає під визначення цієї резолюції щодо того, хто є державою-агресором. Іншими словами, якщо ми сьогодні, покладаючись на резолюцію, визнаємо Росію агресором, то включаються всі механізми ООН, які передбачені 51-ю, 41-ю, 42-ю статтями Статуту Організації Об’єднаних Націй. Маємо зробити це не просто осмислено, а щоб одразу після цього ми задіяли на базі уряду, особливо МЗС, парламентських та наших інституцій всі інструменти впливу на Росію. Для цього після прийняття нашого рішення потрібно буде дуже виснажливо працювати і, в тому числі, на наступному сесійному засіданні, прийняти звернення до Міжнародного кримінального суду, щоб суд направив спеціальних представників в Україну для збору разом із нами необхідних доказів та порушення кримінальних проваджень у Міжнародному кримінальному суді проти тих персон з Російській Федерації, які стоять на чолі цієї агресії.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

ПОСТАНОВА
Верховної Ради України
Про Рекомендації
парламентських
слухань на тему:
«Освіта, охорона
здоров'я
та соціальне
забезпечення дітей
з порушеннями
психофізичного
розвитку:
проблеми та шляхи
їх вирішення»

Верховна Рада України **постановляє:**
1. Схвалити Рекомендації парламентських слухань на тему: «Освіта, охорона здоров'я та соціальне забезпечення дітей з порушеннями психофізичного розвитку: проблеми та шляхи їх вирішення» (далі - Рекомендації парламентських слухань).
2. Кабінету Міністрів України до 1 вересня 2015 року проінформувати Верховну Раду України про стан реалізації Рекомендацій парламентських слухань, схвалених цією Постановою.
3. Апарату Верховної Ради України спільно з Комітетом Верховної Ради України з питань науки і освіти забезпечити в установленому порядку видання збірника матеріалів за результатами парламентських слухань на тему: «Освіта, охорона здоров'я та соціальне забезпечення дітей з порушеннями психофізичного розвитку, проблеми та шляхи їх вирішення».
4. Контроль за виконанням цієї Постанови покласти на Комітет Верховної Ради України з питань науки і освіти.
5. Ця Постанова набирає чинності з дня її прийняття.
Голова Верховної Ради України
В. ГРОЙСМАН.
м. Київ, 13 січня 2015 року.
№96-VIII.
(Рекомендації парламентських слухань див. на сайті www.golos.com.ua).

Як обласна рада ледь не створила облвиконком

Двадцять третя сесія Чернігівської облради мало не кинула виклик Києву та Конституції: у проект порядку денного депутатського зібрання було внесено інтригуюче питання: «Про утворення виконавчого комітету Чернігівської обласної ради». Його вніс заступник голови облради Валентин Мельничук.

— Перед нами стоїть вибір, — зазначив він у виступі з трибуни, — або ми беремо відповідальність за стан справ в області, або опускаємо руки і нехай усе йде самопливом.

Зазначимо, що більшістю голосів на сесії 18 вересня минулого року депутати звернулися до Президента та Прем'єр-міністра з пропозицією призначити головою облдержадміністрації В. Мельничука. Але оскільки цього не сталося, то протягом останніх місяців у стінах Чернігівської облради дедалі частіше йшлося про важливість утворення облвиконкому.

Згідно із запропонованим проектом В. Мельничука це мало б не допустити колапсу в життєзабезпеченні територіальних громад регіону і відповідати ідеї розвитку місцевого самоврядування та децентралізації влади. Сесія, за його задумом, мала відкрити всі повноваження Чернігівської обласної ради, делеговані облдержадміністрації згідно зі статтею 44 Закону «Про місцеве самоврядування в Україні», а обов'язки голови виконавчого комітету облради тимчасово покласти на голову обласної ради.

І хоча В. Мельничук зняв свій проект з порядку денного, все-таки на сесії відбулася гостра дискусія з цього приводу. Депутат Сергій Журман, який виконує обов'язки глави вико-

навчої влади області, звинуватив керівництво облради у провокативних діях, що сприяють розхитуванню критичної ситуації в країні та підготовці антиконституційних рішень.

— А хіба конституційно, що область тривалий час без керівника облдержадміністрації? — заявив депутат Михайло Півень. — Що, Київ не прислухається до наших пропозицій?

Свої міркування з приводу дещо кулуарної скороспішної процедури проходження цього питання в облраді висловив і народний депутат Олег Купрієнко. Водночас народний депутат Владислав Атрошенко (на знімку в центрі) подякував В. Мельничуку і за запропонований проект, який приверне увагу керівництва держави до розв'язання проблем області, і за його зняття з розгляду, оскільки він суперечить чинному напрацьованому законодавству.

Сесія промовисто засвідчила: оскільки Києву ніколи займатися розбудовою виконавчої

влади на Чернігівщині (більшість посад голів райдержадміністрацій досі вакантні), місцеве самоврядування починає «бродити». Із незрозумілих причин депутатами не призначено директора Чернігівського геріатричного пансіонату, хоча кандидат на цю посаду В. Кулага пройшов усі узгодження і ніхто не заявив до нього жодних претензій. Водночас депутат В. Лазар та інші оприлюднили факти незадовільної роботи Чернігівського протитуберкульозного диспансеру, але голосів не вистачило навіть на притягнення керівника до дисциплінарної відповідальності. Не підтримали й ідею голови облради Миколи Зверева зменшити йому зарплату, скоротити посаду першого заступника.

Під час зібрання також затвердили обласний бюджет на 2015 рік. Водночас депутати звернулися до керівництва держави з питаннями, пов'язаними із дефіцитом коштів місцевих кошторисів і необ-

БУКВА ЗАКОНУ

Із Конституції України

Стаття 118. Виконавчу владу в областях і районах, містах Києві та Севастополі здійснюють місцеві державні адміністрації.

Особливості здійснення виконавчої влади у містах Києві та Севастополі визначаються окремими законами України.

Голови місцевих державних адміністрацій призначаються на посаду і звільняються з посади Президентом України за поданням Кабінету Міністрів України.

Місцеві державні адміністрації підзвітні і підконтрольні радам у частині повноважень, делегованих їм відповідними районними чи обласними радами.

Місцеві державні адміністрації підзвітні і підконтрольні органам виконавчої влади вищого рівня.

Із Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»

Стаття 26. Виключна компетенція сільських, селищних, міських рад

1. Виключно на пленарних засіданнях сільської, селищної, міської ради вирішуються такі питання:

...3) утворення виконавчого комітету ради, визначення його чисельності, затвердження персонального складу; внесення змін до складу виконавчого комітету та його розпуск.

хідністю вдосконалення бюджетного та податкового законодавства.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігів.

Фото автора.

Список

народних депутатів України, яким у четвертому кварталі 2014 року здійснено виплату компенсації для оренди житла або винайму готельного номера

1. Амельченко В. В.
2. Антонищак А. Ф.
3. Апостол М. В.
4. Арешонков В. Ю.
5. Артюшенко І. А.
6. Байдюк Л. М.
7. Баличків Є. В.
8. Балога І. І.
9. Балога П. І.
10. Барвіненко В. Д.
11. Барна О. С.
12. Барна С. С.
13. Батенко Т. І.
14. Безбах Я. Я.
15. Береза Ю. М.
16. Березкін С. С.
17. Березюк О. Р.
18. Бідюк В. А.
19. Благодир Ю. А.
20. Блоков О. М.
21. Бойко В. Б.
22. Бойко В. С.
23. Бондар М. Л.
24. Борита О. В.
25. Борт В. П.
26. Боярський Ю. І.
27. Брензович В. І.
28. Бриченко І. В.
29. Бублик Ю. В.
30. Булах В. В.
31. Бутківський В. В.
32. Буховець О. Ю.
33. Бушко І. І.
34. Вадатурський А. О.
35. Валентиров С. В.
36. Ванат П. М.
37. Величкович М. Р.
38. Вінник І. Ю.
39. Вітів А. М.
40. Вітко А. Л.
41. Вітко А. Л.
42. Кіссе А. І.
43. Вознюк Ю. В.
44. Гаврилюк М. В.
45. Гальченко А. В.
46. Ганчуков О. К.
47. Гарбуз Ю. Г.
48. Гвоздьов М. О.
49. Герашенко А. Ю.
50. Гершов Ю. І.
51. Геллер Е. Б.

52. Гінка Я. Я.
53. Гладій В. І.
54. Голово В. А.
55. Голово М. Й.
56. Голубов Д. І.
57. Гончаренко О. О.
58. Гончаров С. В.
59. Горбунов О. В.
60. Горват Р. І.
61. Гордєєв А. А.
62. Гордієнко С. В.
63. Горохов С. О.
64. Гриневецкий С. Р.
65. Грушевський В. А.
66. Губар В. І.
67. Гузенко К. О.
68. Гузь І. В.
69. Гуляев В. О.
70. Гурвіц Е. Й.
71. Давиденко В. М.
72. Даценко Л. М.
73. Демедюк В. Х.
74. Демидко В. М.
75. Демчак Р. Є.
76. Демянко М. І.
77. Денисенко А. П.
78. Денисенко А. С.
79. Деревляний В. Т.
80. Дехтярчук О. В.
81. Дзарданов М. С.
82. Дзоз В. О.
83. Дзюблик П. В.
84. Дирів А. Б.
85. Дідич В. В.
86. Дмитренко О. М.
87. Дмитрук М. І.
88. Добкін Д. М.
89. Добкін М. М.
90. Добродомов Д. Є.
91. Долженков О. В.
92. Дорохов А. М.
93. Дубінін О. І.
94. Дудка О. І.
95. Євтушок С. М.
96. Єднак О. В.
97. Єфімов М. В.
98. Єфремов О. С.
99. Єфремова І. О.
100. Жеребнюк В. М.
101. Жолобецький О. О.
102. Жук М. В.

103. Заболотний Г. М.
104. Задорожний В. К.
105. Зелик Р. Б.
106. Зубчевський О. П.
107. Івченко В. Є.
108. Ілик Р. Р.
109. Іляшенко В. В.
110. Ільюк А. О.
111. Іщайкін К. Є.
112. Кадикало М. О.
113. Кайда О. П.
114. Кальченко В. М.
115. Каплін С. М.
116. Карташов Є. Г.
117. Кацер-Бучковська Н. В.
118. Кацуба В. М.
119. Кацуба С. В.
120. Кириленко П. В.
121. Кишкар П. М.
122. Кіраль С. І.
123. Кірш О. В.
124. Кіссе А. І.
125. Кіт А. Б.
126. Кобцев М. В.
127. Коваль О. І.
128. Ковач В. І.
129. Кодола О. М.
130. Козуб О. А.
131. Колесніков Д. В.
132. Корж П. П.
133. Коржев А. Л.
134. Корнацький А. О.
135. Корнічук О. О.
136. Королюк В. А.
137. Котвіцький І. О.
138. Котеляк Л. Л.
139. Кошелева А. В.
140. Кошулинський Р. В.
141. Кришин О. Ю.
142. Ксенжук О. С.
143. Кубів С. І.
144. Кудлаєнко С. В.
145. Кудря В. І.
146. Кузьменко А. І.
147. Кулініч О. І.
148. Куліч В. П.
149. Куліченко І. І.
150. Куніцин С. В.
151. Купрейчик І. В.
152. Купрієнко О. В.

153. Купрій В. М.
154. Куренной В. К.
155. Курило В. С.
156. Курпіль С. В.
157. Курячий М. П.
158. Кучер М. І.
159. Кучерук М. Г.
160. Лабазюк С. П.
161. Лаврик М. І.
162. Лаврик О. В.
163. Ланьо М. І.
164. Лапін І. О.
165. Левус А. М.
166. Леонов Е. В.
167. Лівік О. П.
168. Лінько Д. В.
169. Лопачак М. Р.
170. Лубінець Д. В.
171. Лунченко В. В.
172. Лютикова В. І.
173. Люшняк М. В.
174. Македон Ю. М.
175. Макул Л. Я.
176. Маркевич Я. В.
177. Мартинюк Л. С.
178. Мартовицький А. В.
179. Марцінків Р. Р.
180. Марченко О. О.
181. Матейченко К. В.
182. Матківський Б. М.
183. Мацола Р. М.
184. Медуниця О. В.
185. Медяник В. Ю.
186. Мельник Є. І.
187. Мельник С. І.
188. Мельничук І. І.
189. Мельничук С. П.
190. Меріков В. І.
191. Михайленко О. Д.
192. Михальчишин Ю. А.
193. Міщенко А. М.
194. Молоток І. Ф.
195. Морозенко Є. В.
196. Мочков О. Б.
197. Мураєв Є. В.
198. Негой Ф. Ф.
199. Недава О. А.
200. Неміловський В. О.
201. Нестеренко В. Г.
202. Омельченко В. П.
203. Омелянович Д. С.

204. Онуфрик Б. С.
205. Опанащенко М. В.
206. Остапчук В. М.
207. Осуховський О. І.
208. Павлов К. Ю.
209. Пазиняк В. С.
210. Панькевич О. І.
211. Парасків О. Д.
212. Парасюк В. З.
213. Парубій А. В.
214. Пастух Т. Т.
215. Пацкан В. В.
216. Петренко О. М.
217. Підлісецький Л. Т.
218. Побер І. М.
219. Подольак І. І.
220. Поляков В. Л.
221. Пономарьов А. В.
222. Пономарьов О. С.
223. Пресман О. С.
224. Присяжнюк О. А.
225. Продивус В. С.
226. Раупов Р. Б.
227. Ревега О. В.
228. Ревенко А. Д.
229. Река А. О.
230. Рибак І. П.
231. Розенблат Б. С.
232. Романова А. А.
233. Романовський О. В.
234. Рябчин О. М.
235. Сабій І. М.
236. Савчук Ю. П.
237. Сажко С. М.
238. Сальдо В. В.
239. Самойленко В. П.
240. Семенука Р. С.
241. Семенченко С. І.
242. Сенченко А. В.
243. Сех І. І.
244. Сидорович Р. М.
245. Сидорчук В. В.
246. Сікора О. М.
247. Скорик М. Л.
248. Соловей Ю. І.
249. Соляр В. М.
250. Сольвар Р. М.
251. Сорока М. П.
252. Співаковський О. В.
253. Спіріна І. Д.
254. Споріш І. Д.

255. Стойко І. М.
256. Струк В. О.
257. Сугоняко О. Л.
258. Табалов О. М.
259. Тетерук А. А.
260. Тимошенко Ю. В.
261. Тимонов В. М.
262. Тіміш Г. І.
263. Ткачук Г. В.
264. Тригубенко С. М.
265. Тягнибок А. Я.
266. Унгурян П. Я.
267. Урбанський О. І.
268. Фабрикант С. С.
269. Фаєрмарк С. О.
270. Фаріон І. Д.
271. Федорук М. Т.
272. Фішук О. Г.
273. Філатов Б. А.
274. Фірсов Є. П.
275. Фролов М. О.
276. Фурман О. Ю.
277. Хлань С. В.
278. Хміль М. М.
279. Циркін І. М.
280. Чекіта Г. Л.
281. Чирігана Р. Т.
282. Чорна Г. М.
283. Чуб В. Є.
284. Чугінніков В. С.
285. Шаповалов Ю. А.
286. Шатворян В. Г.
287. Шинькович А. В.
288. Шипко А. Ф.
289. Шкварилук В. В.
290. Шлемко Д. В.
291. Шпенюк Д. Ю.
292. Шугало Р. В.
293. Шульга В. П.
294. Шухевич Ю.-Б. Р.
295. Щербань А. В.
296. Юрик Т. З.
297. Юринєць О. В.
298. Юришин П. В.
299. Янків І. Т.
300. Яриніч К. В.

Друкують відповідно до п. 2 ст. 35 Закону України «Про статус народного депутата України».

Міжнародний день пам'яті жертв Голокосту

Край не забуває синів Ізраїлю

У 1939-му кожен десятий волинянин був євреєм. Після 1945 року в області із 105 тисяч довоєнних євреїв залишилися лише дві з половиною тисячі, переважно ті, хто встиг евакуюватися чи був призваний до лав Червоної армії.

Криваві літо і осінь 1942-го

Трагедія євреїв Волині розпочалася з перших днів окупації її фашистами. Оскільки область уже до 29 червня 1941 року була повністю захоплена німцями, а Володимир-Волинський — ще 23, Луцьк — 25 червня, мало кому з місцевих євреїв вдалося евакуюватися. Уже в червні—серпні 1941 року гітлерівцями було знищено 1847 євреїв у прикордонному містечку Устилуг, у липні—жовтні — тисячу євреїв містечка Рожище, наприкінці липня цього ж року безслідно зникли майже триста тисяч молодих євреїв Луцька, забораних нібито на роботу. Схожі жахливі вісті надходили тоді і з інших міст області.

Та найбільшого розмаху ця кривава розправа набула в серпні—вересні та листопаді—грудні 1942 року і завершилася в грудні 1943-го майже повним винищенням єврейського населення, загальні втрати якого за цей час перевищили сто тисяч осіб.

Щоб полегшити здійснення своїх кривавих задумів, гітлерівці ще в жовтні—грудні 1941 року розпочали створювати в містах (Берестечко, Горохів, Любомль) єврейські гетто, завершивши організацію цих жахливих етнічних концтаборів навесні наступного року. Умови утримання в них були нелюдські, за спроби втекти та будь-яку провину карали розстрілом. Вбивали навіть заради страшно втіхи.

Найбільшим було Луцьке гетто. Тут утримували 17—25 тисяч євреїв із міста та довколишніх сіл. Розташовувалося воно в районі замку Любарта і займало майже всю територію Старого міста. Ще одне гетто, де утримували до півтисячі євре-

Учасники науково-практичної конференції з історії євреїв Волині на братській могилі розстріляних у 1942 році євреїв містечка Маневичі (21 серпня 2013 року).

їв-спеціалістів, розмішувалося в одному з теперішніх корпусів педагогічного коледжу, що на проспекті Волі.

Найкривавішою акцією зі знищення євреїв Луцька був їхній розстріл 18—23 серпня в урочищі Причищизна поблизу теперішнього Гнідавського цукрового заводу. Протягом п'яти днів тут розстріляли майже 16 тисяч осіб. Через десять днів тут знищили ще дві тисячі євреїв, яких виявили під час облав у різних потаємних сховках. 12 грудня 1942 року було позбавлено життя, незважаючи на спробу чинити спротив цьому варварському акту, і 500 євреїв-ремесників. Так перестала існувати єврейська громада Луцька, яка мала майже півтисячолітню історію.

Не менш трагічною була доля євреїв древнього Володимира-Волинського. У створеному в квітні 1942 року в центрі міста гетто утримували 15—19 тисяч євреїв, як місцевих, так і везених сюди з довколишніх сіл. Гетто ліквідували на початку вересня 1942 року, розстрілявши під час триденної каральної акції поблизу села П'ятидні майже 13,5 тисячі осіб. Для вцілілих після цього євреїв було створено друге гетто, ліквідоване під час чергової акції 13 листопада 1942 року, коли розстріляли 2,5 тисячі євреїв. Останніх

1500 в'язнів уже третього за рахунком гетто, розташованого в районі теперішньої Володимир-Волинської міської ради, було вбито 13 грудня 1943 року. Це був останній акт із масового знищення єврейського населення Волині.

Хоча й після цього гітлерівці вилучували і розстрілювали поодинокі сім'ї, яким удалось уникнути смерті в гетто. Так, у січні 1944 року, за півмісяця до визволення Луцька, поблизу села Підгайці Луцького району фашистськими найманцями було виявлено і позбавлено життя 70 євреїв-біженців.

Понад 18 тисяч євреїв в роки війни знищено гітлерівцями в місті Ковелі, від 3 до 5 тисяч — у містах Берестечко, Горохів, Камінь-Каширський, Маневичі, Любомль, Мацеїв (тепер Луків), Олика, Рожище, Устилуг. Улітку-восени 1942-го було повністю ліквідовано містечка з одnorодним єврейським населенням Несухойжі, Софіївка, Дружкопіль.

Духовний злочин тоталітарної системи

Жахлива статистика цих втрат: із 105 тисяч волинських євреїв війну пережили лише 2,5 тисячі, в Луцьку із 20 тисяч — 150 осіб, у Володимирі-Волинському із 20 тисяч — 140. Здебільшого це ті, хто встиг евакуюватися, був призваний напередодні війни до лав Червоної армії, бійці партизанських загонів, а також кілька сотень тих, кому, ризикуючи власним життям і життям рідних, дали прихисток українські та польські сім'ї.

За радянської влади не було заведено вголос говорити про жахливі наслідки Голокосту. Більше того, тоталітарний режим всьляко приховував факти масових розстрілів громадян єврейської національності. Так, у містечку Олика, в урочищі Кемпа, на братській могилі кіль-

кох тисяч євреїв було написано, що тут покотяться розстріляні гітлерівцями радянські громадяни. І ніякої згадки про трагедію євреїв цього старовинного містечка. У деяких містах на таких могилах взагалі не було жодних меморіальних знаків. Зневажливо руйнувалися і забудовувалися старі єврейські кладовища у Луцьку, Ковелі, Володимирі-Волинському та інших містах.

У містечку Сокаль на Львівщині, де пройшло моє дитинство, на місці єврейського кладовища в повоєнні роки організували скотифуражний ринок, а про братську могилу в кар'єрі цегельного заводу, де розстріляно 12 тисяч євреїв, взагалі забули. Пам'ятаю, як щодня із жахом дивився на могильні плити, якими в Сокалі був вистелений тротуар біля районної лікарні, і на облаштованих ними ж бордюри на вулиці Прикордонній. У волинській Олиці єврейські надгробки використовували під час закладання фундаментів господарських і житлових будівель.

Волинський дім у Тель-Авіві

Кінець цьому свавільно було покладено в 1980-х роках, коли в СРСР розпочався ініційований Михайлом Горбачовим процес демократизації. Саме тоді на Волині стали посправжньому вшановувати пам'ять жертв Голокосту. З ініціативи відомого історика, архівіста і краєзнавця Владислава Наконечного та його брата Юрія, за підтримки місцевої влади та єврейських громад вихідців із Волині в Ізраїлі, США в області розпочалися інтенсивні роботи із впорядкування братських могил розстріляних євреїв.

Величні меморіальні комплекси було споруджено на місці розстрілу євреїв Луцька, Володимира-Волинського, Маневичі, встановлено такі пам'ятники і в інших містах області. Темі Голокосту в 2013 році була присвячена загальноук-

раїнська науково-краєзнавча конференція «Історія євреїв Волині» в районі Маневичі. За останнє десятиліття видано книжки з історії євреїв Володимира-Волинського, містечка Торчин, помітний слід в дослідженні Голокосту на Волині залишили книжки, на жаль, уже покійного Владислава Наконечного «По місцях трагедій і пам'яті», «На єврейській волне».

ДОВІДКОВО

За даними переписів населення, у 1959 році в області проживали 1500, в 1970-му — 1300, в 1979-му — 1000, в 1989-му — 700, в 2002-му — лише 200 осіб єврейської національності.

Згадують про Волинь і за можливості приїжджають з Ізраїлю, США та інших країн на землю своїх предків діти і внуки тих євреїв, що вижили в роки війни. Вони завжди бажані гості в нашому краї. В Ізраїлі, в Тель-Авіві на Волинській площі, до сьогодні діє Хейкал Волинь (Палац Волині), де є добре облаштований глядацький зал на 400 місць, бібліотека, окремі кімнати для громад волинських євреїв — Луцьких, Ковельських, Володимир-Волинських, Камінь-Каширських... Це справжній культурний центр ізраїльських волинян.

У Міжнародний день пам'яті жертв Голокосту жителі області приходять до братських могил розстріляних у роки війни євреїв, запалюють свічки і лампадки, згадують добрим словом тих, хто протягом століть жив поруч із нами, творив історію нашого краю і передав любов до нього своїм нащадкам. Вони і нині бережуть її, навіть перебуваючи за тисячі кілометрів від Волині.

Микола ЯКИМЕНКО.
Волинська область.
Фото автора.

АКТУАЛЬНО

Це вже було...

У багатьох українців перший шок від звістки про терористичний розстріл російським агресором цивільного населення околиці Маріуполя 24 січня 2015 року змінився усвідомленням: це вже було, нехай і не з нами, але з нашими дідами і прадідами.

Одним із перших терористичних розстрілів цивільного населення великих міст можна назвати чотириденний гарматний обстріл російсько-більшовицькими військами під командуванням Михайла Муравйова, який із 6 лютого 1918 року вони вели по Києву. Муравйовці не обмежилися гарматним розстрілом мирних киян. Після штурму міста вони вбили митрополита Київського Володимира Богоявленського, священників, монахів, просто випадкових людей за вишиванку, українську мову, вираз обличчя. Тодішня тритижнева окупація більшовиками української столиці відзначена розстрілами від 2 до 5 тисяч жителів, за різними оцінками.

Ще раніше, 29 січня 1918 року, після бою під Крутами на Чернігівщині, російсько-більшовицькі війська Муравйова розстріляли 30 полонених українських бійців. Командувач армії агресора «розсердився» за великі втрати власних військ від українських оборонців і невдалий результат бою. Вам це нічого не нагадує з подій сучасної російської агресії проти України?

Історія свідчить, що державна терористична політика комуністичної імперії нічим не відрізнялась від нацистської.

В історичній пам'яті чернігівців особливо закарбувався інший катастрофічний злочин терористичного розстрілу. 23—25 серпня 1941 року літаки німецької авіаційної частини «Леґіон Кондор» запалювальними та фугасними бомбами практично повністю знищили центральну частину і промислову зону Чернігова. Скільки тисяч цивільного населення тоді вбили пілоти цього авіаформування Люфтваффе, що було відоме на весь світ із 1936 року варварським нальотом на мирне місто Герніка в Іспанії? Чернігівський історик професор Сергій Леп'явко назвав це нацистське бомбардування Чернігова однією з найбільших трагедій в його історії, що можна порівняти тільки з руйнуванням міста монголами.

Характерною особливістю почерку злочинів проти людяності часів Другої світової війни було знищення окупантами населених пунктів разом із цивільним населенням під час каральних акцій з метою помсти за дії партизанів, а також під час відступу військ. Трагедія тотального знищення містечка Корюківка на Чернігівщині 1—2, 9 березня 1943 року від рук нацистських карателів — вбито майже 7 тисяч мирних місцевих жителів — є найбільшим таким злочиним у Другій світової війни 1939—1945 років.

Запоріжжя теж має спогад про свою трагедію. 18 серпня 1941 року, після прориву німецьких військ, греблю Дніпрогесу було підірвано працівниками НКВС. Унаслідок вибуху в греблі виникла величезна пробоїна, через яку ринула вниз багатометрова хвиля. У зону затоплення потрапили і нині, і червоноармійці, й цивільні мешканці Хортиці та прибережної зони. Німці оцінювали свої втрати в 1500 осіб. Жертви серед червоноармійців та цивільного населення становили від 20 тисяч (німецька оцінка 1943 року) до 80—120 тисяч осіб. Заради чого все це? Ажده після цієї диверсії Червона армія ще 46 днів утримувала місто, а німці згодом відновили роботу Дніпрогесу.

Таких злочинів проти цивільного населення з боку катів комуністичної та нацистської імперії можна навести безліч.

У ракетному розстрілі мирних жителів міста Маріуполь 24 січня 2015 року чернігівці та співвітчизники з усіх куточків нашої країни із власного історичного досвіду впізнали почерк нащадка Леніна, Сталіна і Гітлера, комунізму і нацизму — російського агресора на чолі з Путіним.

Сергій БУТКО,
науковий співробітник
Українського інституту
національної пам'яті.
Чернігів.

Меморіальний знак на місці гетто в місті Камінь-Каширському (грудень 2014 року).

Полтавщина відправила перший автомобіль із гуманітарною допомогою — 8,5 тонни продуктів харчування (борошно, цукор, крупи, олія, консерви тощо) — для мешканців Маріуполя, постраждалих від обстрілу терористами. Водночас формуються ще дві машини — з будівельними матеріалами, необхідними для відновлення зруйнованих помешкань, *передає наш власкор Василь Неїжмак (фото: mns.gov.ua)*

Ротація у Збройних силах: юридичні аспекти

В Україні триває чергова хвиля часткової мобілізації, яка покликана провести масштабну ротацію військовослужбовців у східних областях та створити боездатний військовий резерв. І хоча це вже не перша хвиля, та питань у потенційних військовослужбовців лишається чимало. «Голос України» вирішив розставити крапки над «і», відповівши на найпоширеніші запитання наших читачів. Нагадати, як, за буквою закону, має відбутися мобілізація.

Чи законна мобілізація на АТО?

Те, що події на сході країни офіційно названо Антитерористичною операцією, дає привід для спекуляцій на тему: «а чи можна взагалі призивати на АТО».

З юридичної точки зору, виходячи із чинного на сьогодні законодавства, відповідь очевидна — так.

Конституція України надає повноваження Президенту приймати відповідно до закону рішення про загальну або часткову мобілізацію та введення воєнного стану в країні або в окремих її місцевостях у разі загрози нападу, небезпеки державній незалежності (ч. 20 ст. 106 Конституції України).

Водночас ст. 4 Закону «Про оборону України» стверджує: у разі збройної агресії або загрози нападу на Україну Президент приймає рішення про загальну або часткову мобілізацію.

Таким чином,

для оголошення мобілізації і визнання її законною офіційно оголошувати війну не потрібно, достатньо лише наявної загрози нападу на Україну.

Як вручається повістка?

Перше, що потрібно знати потенційним військовим: мобілізація стосується військовозобов'язаних запасу у віці від 20 років до граничного віку перебування в запасі першого або другого розряду. Сьогодні — це чоловіки від 20 до 60 років (рядовий і сержантський склад), до 60 років (молодший та старший офіцерський склад), до 65 років (вищий офіцерський склад), придатні до військової служби.

Вручити повістку можуть не тільки вдома, а й на роботі. Та важливо пам'ятати, що **врученою вона вважатиметься лише за умови, що на ній особисто розписався сам призовник**. А от вручати повістку не обов'язково повинен представник військкомату — згідно із законодавством це може бути навіть працівник ЖЕКу.

Не вважатимуться врученими повістки: залишені у дверях, поштової скриньці, передані через родичів чи повідомлення по телефону. За великим рахунком, на них можна взагалі не реагувати. І в подальшому слугувати доказом ухилення особи від призову вони не можуть.

Натомість у разі, коли призовник особисто від-

мовляється брати повістку, представники військкомату чи інші уповноважені особи зобов'язані скласти відповідний акт про відмову (де будуть зафіксовані фактичні обставини відмови призовника від отримання повістки), що слугуватиме підставою для притягнення особи до відповідальності.

Ще один нюанс. Призовник спочатку може отримати **повістку з пропозицією** «з'явитися у військкомат для звірки облікового запису або співбесіди». Або ж із вимогою: «з'явитися до військкомату для проходження медкомісії». І тільки після цього уже приходить безпосередньо сама повістка про мобілізацію з вимогою: «наказую з'явитися з речами в зазначений пункт збору». Така повістка **матиме юридичну силу в разі, коли призовник пройшов співбесіду, отримав позитивний висновок медичної комісії і має мобілізаційне розпорядження**.

Необхідно зауважити, що досить багато хто ототожнює мобілізаційне розпорядження і повістку.

Мобілізаційні розпорядження — це не повістки, вони не означають, що того, хто їх отримав, фактично призивають до лав армії.

Це адміністративний документ, який інформує військовозобов'язаного, що військовий комісаріат розраховує на нього у визначений термін (відкритої військової агресії якоїсь із держав, оголошення повної мобілізації та військового стану на території всієї держави) визначеної військової частини.

Що далі?

У повістці мають бути вказані час та адреса, куди повинен прибути військовозобов'язаний (збірний пункт чи військкомат) із речами та документами, визначеними у повістці. З собою необхідно взяти саму повістку (мобілізаційне розпорядження), військовий квиток, паспорт та інші речі, вказані у повістці (мобілізаційному розпорядженні). Також на ній обов'язково має бути прізвище та ім'я особи, яка підлягає мобілізації, підпис районного військового комісара, гербова печатка.

Медичний огляд призовника

Відповідно до ч. 10 ст. 2 Закону «Про військовий обов'язок і військову службу», громадяни України, які призиваються

чи приймаються на військову службу, і військовозобов'язані, призначені для комплектування посад за відповідними військово-обліковими спеціальностями під час проведення мобілізації, проходять обов'язковий медичний огляд.

Особливості проходження медичного обстеження військовозобов'язаними та резервістами під час мобілізації на особливий період визначаються Міністерством оборони України спільно з Міністерством охорони здоров'я України (ч. 5 ст. 22 Закону «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію»).

Зауважимо, що законодавство гарантує збереження за особою місця роботи (посади) і середньої зарплати на час проходження нею медичного обстеження за направленням військкомату.

На медичний огляд слід приходити з медичними картками та іншими документами про стан здоров'я. Якщо людина має хронічні захворювання, що можуть перешкодити їй належним чином виконувати військовий обов'язок, і знає про них — медкомісії потрібно надати всі необхідні довідки від лікарів, що підтверджують діагноз. Важливо, що до уваги беруться висновки лише із державних медичних закладів.

У разі, коли комісія таки визнала військовозобов'язаного «придатним», але сам він із цим не погоджується — його можуть відправити до лікувальних закладів на амбулаторне обстеження, потім, можливо, ще й на стаціонарне.

Якщо, попри це, особу визнали «придатною до служби» і призовна комісія все ж винесла рішення про призов, з яким призовник не згоден, він має можливість оскаржити це рішення до вищої комісії або в суді.

Для спростування висновків медичної комісії потрібно надати документальні підтвердження про наявне захворювання, які слугуватимуть доказами у суді.

Зауважимо, що з моменту подачі заяви про оскарження рішення до дня набуття рішенням суду законної сили, як правило, минає досить багато часу. Протягом цього періоду військовозобов'язаний не може бути направлений на проходження військової служби.

Відповідальність за ухилення

Що загрожує тим, хто відмовився взяти в руки зброю і не пішов служити, отримавши повістку про мобілізацію? За ігнорування повістки, нез'яв-

лення у військкомат і ухилення від військової служби передбачена адміністративна та кримінальна відповідальність.

Зокрема, кримінальна відповідальність за порушення законодавства про військову службу може бути застосована до особи лише в порядку, визначеному Кримінально-процесуальним кодексом: заява про злочин повинна бути зареєстрована у єдиному реєстрі досудових розслідувань, особі особисто має бути вручене повідомлення про підозру працівниками правоохоронних органів. Як правило, особі інкримінується стаття 336 Криміналь-

ного кодексу («ухилення від призову за мобілізацією»). Покарання за цією статтею передбачає позбавлення волі на строк від двох до п'яти років.

При цьому важливо знати, що кримінальна відповідальність за ухилення від мобілізації може застосовуватися лише до громадян, які особисто отримали повістки (розписалися за їх отримання), проте їх проігнорували, тобто свідомо й повністю умисно ухилялися від мобілізації.

А якщо військовозобов'язаний особисто не отримував повістку, то за-

конних підстав звинувачувати його в умисному ухиленні від мобілізації немає.

Якщо аналізувати останню судову практику, то можна дійти висновку, що основними доказами вини за такими справами є отримані повістки про виклик до військового комісаріату та свідчення особи, яка визнала вину в умисному ухиленні від мобілізації.

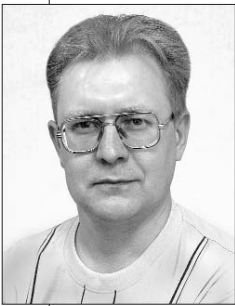
Увага! Відбуття покарання не тягне за собою звільнення від виконання обов'язку, внаслідок невиконання якого накладено покарання.

Богдан ЛАВРЕНЮК.

Інфографіка Укрінформу.

«Страсть
к свободе
дана вам от Бога»

Здрастуй-те! Хочу запропонувати вашій увазі свій новий вірш із «Українського циклу». Бажаю вам успішного завершення АТО й нас-тання довго-очікуваного миру в цьому році. Добра вам усім, твердості духу й терпіння! Слава Україні!

Українцям

«Всё, мы порозны!» —
вы правы, панове.
Оборвалась последняя нить.
Между нами уже
столько крови.
Не заштопать,
не соединить...

Свист свинца и снарядов
пулянье.
Мир славян разошёлся
по швам.
Быть московскою
«сферой влиянья»
Место «Рашкой»
назначено вам.

«Колорады»
в фашистском угаре
Глотку рвут:
«Украине — хана!»
Зря хоронят её эти твари.
Нет, жива.
«Ще не вмерла вона».

Вы «империи» впали
в немилость,
Что клялась
в верной дружбе вчера.
Вас согнуть
у неё обломилось —
Не склонили вы
рабски чела.

Страсть к свободе
дана вам от Бога.
Сердце вольностью
бьётся в груди.
Вам в Европу
прямая дорога,
С азиатчиной не по пути.

Пусть «сдержатъ вас»
летят обещанья,
Вам осталось на злобу
в ответ
«Геть!» — России сказать
на прощанье,
Хоть сегодня
прощенья ей нет.

З повагою,
Олександр БИВШЕВ, поет, що
проходить
по 2 кримінальних справах,
чий вірші «Українским
патриотам» були офіційно визнані
екстремістським матеріалом
і заборонені на території Росії.
сел. Кромі
Орловської області.

Повертайся живим,
солдате

Повертайся живим, солдате,
Нехай ангел тебе береже.
Не дружина тобі і не мати,
Але серце за тебе пече.

Кожен вечір я Бога благаю,
Щоб вберіг він тебе від болю.
Не знайомі з тобою, та знаю
Перестрінуться наші долі.

Буде листя осіннє кружляти
Чи местимуть зимові сніги,
Буде думка мене зігрівати:
Захищаєш ти нас від біди.

Я чекаю на тебе, мій милий,
Хоч кордоном для нас
буде час,
Моя віра надасть тобі сили,
А я в Бога попрошу за нас...

Анна МАЗУР, студентка 3-го
курсу Хмельницької гуманітарної
педагогічної академії.
Кушнірівська Слобідка
Волочиського району
Хмельницької
області.

Російський солдате,
кидай рушницю, йди додому!

Офіційна Москва, переповнена неправдою, ненавистю й без-законням, продовжує експортувати смерть на територію Ук-раїни й проводити досліди зі свідомістю росіян. Обдурені гро-мадяни, натхненні останніми «дослідженнями» про чистоту російської крові й генний матеріал, досі не можуть повірити, що «найувічливіша людина планети» — Путін — стала теро-ристом номер один, тисячі російських матерів одержали сво-їх синів-контрактників і чоловіків-добровольців «вантажем 200»... Ховають у закритих трунах, ставлять хрести з номе-рами замість імен і світилин, ридують, але все одно кричать: «Доведіть! В Україні наших військових немає!»
А активістів, які підтримують мир і намагаються донес-ти правду про те, що Росія стала країною-агресором і чинить злочин проти людства, садять в автозаки, спецприймальники й відкривають стосовно «п'ятої колонії» кримінальні справи.... А небайдужі й сміливі росіяни знову виходять до посольств і консульств України, на центральні площі багатьох міст РФ з плакатами: «Мариупольці, ми скорбим вместе с вами», «Свободу Надежде Савченко», «Мы не знаем, как остановить войну!», «Мы на коленях перед украинцами»...

Ірина ІВАНОВА (Уфа, фо-тограф):
— Мені соромно за те, що відбувається в Україні. І це не україно-російський «кон-флікт». Народи, наш і ваш, не винуваті. Я як ставилася добре до українців, так і ставлюся. Понад те, я заповажала вас ще більше за те, що ви змінили корумпований режим. Росій-ські ТБ-канали не дивлюся, не вірю! Уважаю, що нагнітання міжнаціональної напруженості цілком лежить на совісті окре-мих тележурналістів і зовсім не відбиває думки всього на-роду. А Україні бажаю миру. І, звичайно, дуже хочеться від-новлення теплих відносин з моєю країною, моїм народом.

Василь МЕЛЬНИЧЕНКО (Омськ, фотограф):
— Війна — пекло. Але сьо-годні припинення пекла — теж війна. Хочу, щоб після перемо-ги України жоден винний не уникнув суду. Я хочу бачити матеріали того суду.
Олена МАХРОВА (Самара, правозахисниця):
— Коли читаєш повідом-лення про затримання іранців, алжирців, албанців і т. д. при підготовці теракту, це обурює, але не настільки, як коли ви-читуєш чорними буквами по білому надруковане слово «РОСІЯНИ». Куди все котить-ся? Росія стає терористичною організацією? Європейська країна, яка впивається вій-ськовими авантюрами й пестує культ насильства, не має майбутнього...

Олена ГЛУШКО (Москва, активістка):
— Я пам'ятаю, як майже рік тому ми стежили за подіями на Майдані, у тому числі в ті страшні дні 18—20 лютого. І березня, коли пролунало слово «війна», світ перевернувся. Ба-гато хто з нас, і я в тому чис-лі, тоді вперше відчув, що таке бути громадянами країни-аг-ресора — адже досі основними жертвами російської держави були ми самі. Так, звичайно,

це розуміння мало прийти ра-ніше, із Чечнею й Грузією... Ми виходили на акції протес-ту, про які, втім, усе одно практично ніхто не знав. У бе-резні їх було багато, але посту-пово й нам перекривали ки-сень, і страшні були вже не поліцейські, а люди навколо. Але ми однаково говорили про те, що треба протестувати про-ти війни, проти нового насту-пу, якщо він відбудеться, будь-якими засобами. А українці здебільшого чекали від нас, щоб ми негайно скинули Путі-на, і ніякі наші сумні протести їх не тішили — і я їх розумію. А потім стало здаватися, що, може, минеться, може, нового наступу не буде.

Тепер хтось із тих наших друзів, що виходили тоді, виї-хав в Україну, хтось сидить у спецприймальнику, комусь уже висунули звинувачення, що загрожує тюремним ув'яз-ненням, хтось його чекає. А я не впевнена, що наші акції, які миттєво розганяють, варті тюремного строку. І от надхо-дять нові страшні новини, і наступ усе-таки почався, і так, це війна. І, загалом, я не знаю, що робити. Що ще є сенс ро-бити.

Олександр РИКЛІН (Мос-ква, головний редактор «Ежед-невного журналу»):
— Сьогодні єдиною адек-ватною відповіддю на росій-ську агресію стосовно України може бути тільки введення в Україну сил НАТО... Не обов'язково в зону бойових дій... Якби натовці стали за спиною української армії, цьо-го було б цілком достатньо. Путін розуміє тільки одну мо-ву — мову сили. Наступ на Маріуполь означає, що полі-тика дозованої окупації перес-тала бути актуальною... Судя-чи з усього, ця операція готу-валася довго й ретельно, з від-вертанням уваги оманливою балаканиною про прагнення миру й необхідність виконан-ня Мінських угод. Усі припу-

щення, що Путін, мовляв, зля-кався санкцій і вже нікуди не рипнеться, не виправдалися. Очевидно, його ненависть до України така, що будь-які ар-гументи тут безсилі. Стійкості вам, українські брати! Слава Україні!
Ярослав КАРАГАНОВ (Санкт-Петербург, інженер):
— Я росіянин, корінний мешканець Петербурга. У ме-не рветься серце від того, що коїть наш оскаженілий «імпе-ратор» в Україні. Я вірю — Ук-раїна переможе. Я знаю — в Україні Майбутнє б'ється із проклятим спільним минулим. Я мало що можу зробити. Але я з вами, українці! Тому що — за Майбутнє! Повірте, нас та-ких чимало. Наш божествен-ний Август назвав нас «націо-нал-зрадниками», але ми знає-мо — Володимир Х. несе

знаю, звідки прилетів той сна-ряд, який убив їх. Але я знаю: цю війну розв'язав Путін і його оточення. Сподіваюся, що вони понесуть за це покарання.
Михайло АГУШЕВИЧ (Москва, музикант):
— Я не вважаю себе п'ятою колоною. І таких, як я. Нас не так мало, і ми — справжні патріоти своєї Батьківщини, адже бачимо, як країна Пуш-кіна і Чайковського перетво-рюється на суцільний «крым-наш», як люди відмовляються добровільно від відповідаль-ності за свою країну, переда-ють її нуворишам, володарям без сорому й совісті. І лякати нас не треба, безперспектив-но. Я, до речі, не ліберал, ні-коли ним не був, але від смер-дючого «одобрямса» мене нудить. Постулат про те, що більшість завжди має рацію,

Біля московської станції метро «Пролетарська» на погод-женому пікеті проти політики Путіна на території України.

Фото Анастасії ЗОТОВОЇ.

смерть і українцям, і росіянам. Прошу вас вистояти, як висто-яли на Майдані! Не буде віль-ної України — не буде й Росії. І — пробачте, якщо зможете. А не зможете, то пам'ятайте. Слава Україні!
Катерина ВОРОБЙОВА (Москва, історик-архівіст):
— Дорогі українці! Прошу вас, пробачте мені за те, що країна, у якій я живу, веде про-ти вас цю жакливу війну! Мені боляче й гірко читати, як гинуть ваші солдати й мирні люди з вини російської влади. І... я ні-чого не можу зробити, щоб зу-пинити це. Пробачите, якщо зможете! Я певна, Україна буде вільною й незалежною! Ця зло-чинна війна відняла в мене ду-же гарного друга, правозахис-ника, журналіста й перекладача Андрія Миронова. Він загинув разом зі своїм товаришем і ко-легю Андреа Роккеллі. Не

— брехливий, але якщо біль-шості так приємно, нехай ті-шитися. У повній ізоляції від світу — тихо й приємно...
Я ніколи не голосував за Путіна, маю свою думку про Україну, відмінну від офіцій-ної. І мені ніяково, мені со-ромно, я відчуваю частку своєї відповідальності за те, що те-пер відбувається.
А люди, котрі голосують за Путіна та «Єдиную Росію»... Їм просто, у них є Путін, який усе зробить і за все відповість. Вони — колективна безвідпо-відальність.
А потім повториться: «Ми не знали... Нам сказали — ми повірили... До чого тут ми?» А це буде, обов'язково буде. І суд буде. Адже спіраль ніхто не скасовував.
Підготувала
Наталія ЯРЕМЕНКО.

25 січня. Біля консульства України. Санкт-Петербург.
Фото Яни ТУРБОВОЇ.

Донбас: за крок до екологічної катастрофи

Непрацюючі шахти і, як наслідок, — накопичення в пустотах вибухонебезпечних газів, обстріли хімічних підприємств і потенційна загроза від них, нагромадження побутового сміття, яке ніхто не вивозить і тим більше не переробляє, а ще — руйнація заповідних територій, які раніше підтримували й без того не найкращий екологічний стан регіону, брак соціального забезпечення — ось далеко не повний клубок проблем, який, за масштабами не менший від Чорнобиля, нині насувається не лише на ті території, що перебувають у стані війни, а й на всю нашу країну. Чи є вихід і як мінімізувати ризики? Про це йшлося на прес-конференції за участі громадських активістів, правозахисників та екологів.

«Дванадцять мільярдів збитків від війни, що їх озвучив уряд, — це дуже приблизна і поверхова цифра, — каже ректор Державної екологічної академії Олександр Бондар. — Адже йдеться лише про зруйновану інфраструктуру тощо, не враховуючи усіх масштабів лиха. За нашими підрахунками, лише по національних парках маємо два мільярди».

— Тому треба не відновлювати зруйноване, а розробити нову програму, нову стратегію і створити, але не на папері, вільну економічну зону. І обов'язково треба замислитися, чи потрібні нам ті підприємства, і в тому вигляді, якому вони досі існували на Донбасі. Ймовірно, що ні. На зміну їм потрібно будувати зелену економіку. Лише тоді вирішимо і економічні, і екологічні, і соціальні питання, — підкреслює вчений.

Олександр Бондар також зазначив: попереду у наших військових — фактично місячний ландшафт. Тому треба якомога швидше долучати до проблеми міжнародні інституції. А ще треба якось достукатися до Росії,

ФАКТ

Ще до військового конфлікту рівень смертності на Донбасі був в 1,5 рази вищий від середнього в Україні.

адже катастрофа може дійти і до них, бо, потрапляючи в підземні води, хімічні сполуки, зокрема, і ті, що їх «вистрілюють» із російської давно простроченої зброї, так чи інакше водними артеріями дійдуть і до них. Тому вчений пропонує створити інформаційно-науковий центр, який аналізував і подавав би інформацію.

Утім головне — не просто зібрати інформацію, а щоб вона переросла в якісь дії, а для цього потрібні донори.

Нагадаємо: за період збройного конфлікту в зоні бойових дій на Донбасі постраждало понад 500 підприємств. Від влучень артилерії загорілися та вибухнули кілька екологічно небезпечних виробництв, серед яких — Авдіївський та Ясинівський коксохімічні заводи, Лисичанський нафтопереробний та Краматорський верстатобудівний заводи, завод із виробництва вибухівки в Петровському на Луганщині, Луганська ТЕС тощо. На Лисичанському нафтопереробному заводі минулого року сталася пожежа внаслідок артилерійського обстрілу. За-

ДОВІДКОВО
У межах зони АТО містяться 135 природно-заповідних об'єктів — понад третина всього природно-заповідного фонду Східного регіону нашої країни. Серед рослин, поширених там, до Червоної книги України занесено 124 види. До Європейського червоного списку — 36.

горілася ємність на 50 тис. тонн для зберігання нафтошламів, 2 ємності по 20 тонн бензину, а також склад для зберігання сірки. Періодично обстрілюють бойовики й Луганську ТЕС, що у місті Шастя. А, як відомо, на станції є водень, і якщо він вибухне, — масштаби будуть катастрофічні. Останніми днями об'єктом нападу бойовиків також став Авдіївський коксохімічний завод. Відкриваючи одне із останніх засідань, Прем'єр-міністр заявив: чергова мета російських терористів на нашому сході — саме це підприємство. Адже, зруйнувавши його, українська металургія залишиться без сировини.

Водночас безперервні

пошкодження ліній електропередач у результаті артилерійських обстрілів спричинюють відключення обладнання для відкачування води з шахт, що призводить до їх затоплення. Затоплення шахт — верхівка айсберга. Шахтні води створюють агресивне геологічне середовище з незворотними змінами у гідрологічному режимі території.

Тобто: другий Чорнобиль — не за горами, — застерігають експерти.

Утім, як розповів «Голосу України» кандидат географічних наук викладач Київського національного університету Володимир Гетьман, війна перекинулась і на заповідні території Луганської та

Донецької областей. Бойові дії велися у межах Луганського та Українського степового природних заповідників, національних парків «Меотида» і «Святі Гори», регіонального ландшафтного парку «Донецький Кряж». Пожежі пошкодили ділянки заказників «Нагольчанський», «Волнухинський», Білоріченський, «Білогорівський», «Піщаний» на Луганщині. Та найбільше постраждали, за словами В. Гетьмана, степові заповідники.

— Хоч як дивно, чимала частина степових заповідних ділянок України

ДО РЕЧІ

Дослідження ґрунтів у зоні АТО свідчать про значний вміст важких металів на місці розривів снарядів. Так, концентрація титану у пробі ґрунту на місці розриву снарядів у 150 разів перевищує фонові показники. Є перевищення сульфатів у 2,5 разу, а також ванадію, свинцю, кадмію.

За даними організації «Екологія-Право-Людина».

Марина КРИВДА.

Фото
Олександра
КЛИМЕНКА.

Коли альтернативи немає Самостійно забезпечити себе електроенергією Крим не в змозі

Практично повну залежність Криму від енергопостачання з материкової частини України тепер не визнає тільки ледачий або той, хто взагалі нічим не цікавиться. Але таких на півострові після передноворічних випробувань без світла, коли електрику відключали по 16—18 і більше годин за добу, імовірно, вже не залишилося.

Значно урезонили свою риторику й представники кримської влади, які раніше у всьому вбачали підступність «українських націоналістів». Причина проста — необхідно домовлятися, і що швидше, і що ліпше. У соціальних мережах перед новим роком неодноразово з'являлися публікації обурених мешканців Криму. «Аксьонов і весь уряд мусять піти у відставку, якщо тільки в новорічну ніч у Криму не буде світла. У них був час, щоб домовитися про нормальне постачання, а вони нічого не зробили», — такі або бага-

то в чому схожі заклики розміщували на своїх сторінках у соцмережах у тому числі й кримські політики та журналісти.

Світло на свята не вимикали, утім проблему не розв'язано й досі. Усвідомлення того, що Крим може забезпечити себе електроенергією, прийшло зі значним запізненням, як і усвідомлення того, що так званий референдум про статус Криму не розв'язав головних проблем.

Адже кримчан буквально починали на кожному кроці «завлекалками», що, мовляв, Росія розв'яже всі проблеми Криму й ні про

що турбуватися не доведеться. А питання з електроенергією вирішать завдяки альтернативним джерелам, таким, як енергія сонця й вітру.

Попри те, що багато експертів казали: своїєї генерації в Криму не вистачить, «кримнашисти» сподівалися на допомогу Росії. Так, привезли та встановили на півострові 1,5 тисячі дизель-генераторів. Але світла так і не було під час віллових і аварійних від'єднань.

Річ у тім, що середньодобовий баланс споживання електроенергії в Криму становить 630 МВт, а власна генерація — 240 МВт. Тож у час пік навантаження

спостерігається дефіцит — 400 МВт. Тому розв'язувати проблему за допомогою мобільних дизельних установок — просто смішно.

Влада Севастополя, приміром, уже визнала безальтернативність постачання електроенергії з материка.

«Голова» Законодавчих зборів міста Олексій Чалий вважає: альтернативна енергетика в Криму може розглядатися лише як невелике доповнення до класичної через високі витрати на вироблення одного кіловата.

У коментарі журналістам він зазначив: розвивати, зокрема, сонячну енергетику в Севастополі можна, лише маючи надлишки бюджетних коштів. На його думку, технологічний рівень альтернативної енергетики такий,

що вона не здатна конкурувати із класичною.

А «губернатор» Севастополя Сергій Меняйло заявив: наявний у місті недобудований об'єкт — сонячна електростанція — є економічно не вигідним і неефективним. І цей проєкт, який мали реалізувати ще влітку минулого року, уже «заморозили».

Напередодні Нового року «глава Криму» Аксєонов озвучив інформацію про те, що міністерства енергетики України та Росії домовилися про постачання електроенергії в Україну «з урахуванням потреб Криму». Водночас жодних офіційних повідомлень про це не було.

Приміром, заступник глави російського уряду Аркадій Дворкович про жодні угоди не знає. Йдеться лише про «робочі контакти з питань енергозабезпечення Криму».

Це вже очевидно, що Росія, по суті, не здатна не тільки забезпечити анексований півострів продуктами харчування, а й енергоносіями. Уже тепер ціни на продовольство на півострові зашкалюють і, за деякими оцінками, перевищують московські.

Борги у зарплаті на промислових підприємствах у кінці року становили понад 200 мільйонів рублів. Новий рік, у який Крим, за російською версією, вступив уже як «новий суб'єкт Російської Федерації», швидше за все, обернеться протестними акціями, які вже не за горами — з огляду на несприятливу соціально-економічну ситуацію. А там і до «маршів порожніх кастроль» недалеко.

Михайло РУДЕНКО.

Крим.

СБУ оприлюднила докази причетності військових РФ до злочинів проти людяності

Служба безпеки України добула докази вчинення бойовиками т. зв. ДНР та російськими військовими злочинів проти людяності — проти мирного населення Донбасу. Про це заявив голова СБУ Валентин Наливайченко під час брифінгу 26 січня ц. р.

«24 січня агресор вчинив злочин проти людяності — російський артилерійський дивізіон розстріляв мирне населення Маріуполя з доставленої із території Росії особливо небезпечної артилерійської зброї», — сказав він, повідомляє прес-центр СБУ.

За прямими вказівками російських офіцерів було здійснено п'ять обстрілів мирних кварталів міста, які припинилися лише після отримання інформації, що до місця обстрілів прямує місія ОБСЄ.

Унаслідок обстрілу м. Маріуполь російськими «Градами» загинуло 30 та поранено понад 100 мешканців міста. Російська батарея, з якої здійснювався обстріл, перебувала неподалік селища Безіменне — на території, що контролюється терористами «ДНР».

Напад здійснювався силами артилерійського дивізіону терористичної організації «ДНР» у складі 4 артилерійських батарей, озброєних САУ «Тюльпан» та установками «Град». Вогонь було відкрито за наказом офіцера РФ з позивним «Горець».

Після обстрілів артилерійські батареї були сховані в селищі Маркіне, а потім уцілілі російські військові та техніка за командою, що надійшла від Південного військового округу РФ, з метою приховати злочини були виведені на територію Росії за сприяння прикордонної служби ФСБ РФ.

«СБУ оприлюднює так званий пароль «Рязань-Астрахань», за яким 24 січня ц. р. російські прикордонники та військові приховували на території РФ засоби скоєння злочину — техніку, оз-

Фото Миколи ЛАЗАРЕНКА (прес-служба Президента України).

В адміністрації Президента України міністр закордонних справ України Павло Клімкін, заступник голови адміністрації Валерій Чалий та голова Служби безпеки України Валентин Наливайченко (зліва направо) провели зустріч з послами іноземних країн, на якій були представлені результати розслідування СБУ.

броєння, російських артилеристів», — розповів Наливайченко.

Ще одним доказом, що до злочину причетна Росія, є використання під час планування та вчинення обстрілів Маріуполя надсучасних систем супутникового зв'язку 5 покоління «Белозьор», які є лише у Російської Федерації.

Наливайченко представив свідчення участі російських військових у злочині проти мирного населення.

Затриманий СБУ коригувальник вогню артилерії терористів Кірсанов, 1975 р. н.,

на прізвище «Гаїшнік» розповів, що масове вбивство мирних жителів Донбасу здійснювала російська артилерійська батарея під командуванням російського офіцера з позивним «Пепел».

Встановлено інших членів злочинної групи. Серед них — громадянин України Понмаренко, 1977 р. н., на прізвище «Терорист» — ватажок однієї з банд т. зв. армії новоросії, відомий у кримінальних колах рецидивіст.

Контррозвідка СБУ перехопила розмови, які свідчать, що «Те-

рорист» звертався до бойовика «Пепла» з проханням здійснити обстріл з використанням реактивної артилерії. Після прийняття рішенням злочинного рішення та здійснення кривавого злочину про результати заподіяних пошкоджень коригувальник Кірсанов доповів спочатку російському офіцеру, а потім Понмаренку в Донецьк.

Гаряча лінія Служби безпеки України для спільної боротьби із сепаратизмом, тероризмом та корупцією — 0 800 501 482, callcenter@ssu.gov.ua.

Країна співчуває сім'ям загиблих та постраждалим у жахливому теракті

Уже за кілька годин після обстрілу бойовиками Маріуполя голови ОДА та облради Валерій Головка і Петро Ворона підписали розпорядження про оголошення на Полтавщині дня жалоби. Водночас активісти найпотужнішої в обласному центрі волонтерської організації — Полтавського батальйону небайдужих — закликали земляків прийти на спільну молитву за упокій душ жертв зadanого жахливого теракту до Свято-Успенського кафедрального собору.

На цей заклик у неділю відгукнулися люди різного віку. Причому їхні співчуття та солідарність із маріупольцями були досить діяльними. Оскільки саме в соборі розташований своєрідний громадський штаб допомоги нашим воїнам, то, поспішаючи сюди на молитву, чимало полтавців прихопили з собою пакунки з найнеобхіднішим для постраждалих від обстрілу. До збору коштів, ліків, продуктів харчування й одягу долучилися мешканці багатьох інших міст і сіл. За сприяння обласної та місцевої влади перші вантажі з гуманітаркою для Маріуполя були відправлені з регіону в понеділок.

Василь НЕЇЖМАК.

Полтавська область.

Фото автора.

Друге народження курорту

Після реконструкції відкрито ортопедичний корпус санаторію «Слов'янський» санаторно-курортного комплексу «Слов'янський курорт». Це єдиний в Україні оздоровчий заклад, де проходять реабілітацію інваліди-спинальники. Після визволення міста нове керівництво курорту на чолі з генеральним директором Сергієм Линником активно працює над відновленням закладу. З кінця жовтня минулого року на курорті оздоровилися вже 300 осіб.

У відкритті відремонтованого корпусу взяла участь перший заступник голови Федерації профспілок України Володимир Саєнко, народний депутат України Юрій Солод, заступник голови Донецької обласної державної адміністрації Михайло Слівка, представники громадських

організацій інвалідів, співробітники санаторію. Після реконструкції в кімнатах облаштовано санвузли, з'явилися нові меблі, інвентар, обладнано куточки для відпочинку. Допомогу у відновленні закладу надавали організації та небайдужі громадяни з усієї України.

«У «Слов'янського ку-

рорту» дуже велика перспектива. Підприємство переживає друге народження. Спасибі велике колективу за те, що не опустили руки, а взяли і відновили санаторій», — сказав Володимир Саєнко.

Ліна КУЩ.

Донецька область.

На знімку: Володимир Саєнко і Сергій Линник (праворуч) під час відкриття корпусу санаторію.

Фото автора.

Найбільш напруженою ситуація залишається в районі населених пунктів Станиця Луганська, Щастя, Нижнє, Кримське.

За попередню добу зафіксовано 45 обстрілів позицій військ сектору.

Обстрілів зазнав особовий склад, який виконує бойові завдання в районі населених пунктів Станиця Луганська — 12 разів, Щастя — 10 разів. При цьому терористи не забувають про саме місто та Луганську ТЕС, по яких вони гатили з мінометів, Нижнє — 9 разів, Кримське — 4 рази, вогневих ударів також зазнали Вільхове, Трьохізбенка, Макарове.

Бойовики 13 разів відкривали вогонь з РСЗВ БМ-21 «Град», 24 рази — зі ствольної артилерії та мінометів, в інших випадках — з озброєння танка та стрілецької зброї.

У цих районах серед інших підрозділів воюють і хлопці з 17-ї танкової Криворізької бригади. Влаштовують побут, наскільки це можливо, готують смачну картоплю й борщ. Сам підтверджую, що солдатська їжа, приготована чоловіками, смачніша за ресторанну. Командир взводу Павло Борисович Снісаренко — снайпер, учасник бойових дій в Афганістані та Югославії. Після того як журналіст «Інтеру» і одночасно волонтер Роман Бочкала опублікував у Facebook заклик зібрати кошти для високотехнологічного прицілу для Борисовича, за тиждень народ України назбирав грошей на кілька таких пристроїв. Крилата фраза Павла Борисовича «Один постріл — один сепаратор» стане реальністю.

Олександр
КЛИМЕНКО.
Фото автора.

Стражденна Станиця

Станиця Луганська — крайнє місто, яке контролює наша армія на кордоні з агресором — Російською Федерацією. Саме тут одна з ділянок кордону, через які кожного дня бойовикам підвозять боєприпаси.

«Командування збройних сил РФ забезпечує постійне надходження в район бойових дій живої сили і військової техніки, посиленої засобами протиповітряної оборони, системами зв'язку, розвідки та радіоелектронної боротьби. Через неконтрольовані ділянки російсько-українського кордону у великій кількості завозяться боєпри-

паси — близько 30—40 вантажівок щодоби», — заявив спікер АТО Андрій Лисенко. У ніч із 23 на 24 січня міста Щастя і Станиця Луганська пережили справжнє пекло. Таких інтенсивних обстрілів населені пункти Луганщини не бачили з початку бойових дій. Тривали обстріли і в наступні дні. У Станиці вже більше

тижня нема електроенергії, централізованого водопостачання й опалення.

За повідомленнями прес-служби, підрозділи оперативного командування «Північ» продовжують перетворювати військову техніку противника на металобрухт, а особовий склад маркувати «200» та «300». Так, за попередню добу знищено 2 БМП, 1 УРАЛ з АГС-17, 1 БТР, орієнтовно 10 бойовиків убито, 21 отримав поранення.

Блокпост біля Станиці Луганської має дві назви — «Сталінград» (тому що тут постійні обстріли) і «Павук» (бо розташований на перехресті і від нього йде багато доріг).

Павло Борисович
Снісаренко,
снайпер.

Так живуть бійці
17-ї бригади.

Листи читачів і малюнки творять дива

ТЕПЛЕ СЛОВО СОЛДАТУ

«Дорогі наші бійці! Пише вам учениця 10 класу Львівського училища фізичної культури. Дякую вам за те, що захищаєте нашу землю. Дивлячись новини, у мене на очах виступають сльози. Я розумію, як вам важко, холодно, часом страшно. Та всі ви — дуже відважні люди, і я захоплююся вами. Хочу побажати, аби усе це страхіття швидше закінчилося нашою перемогою, а ви повернулися додому живими та здоровими. Ми на вас чекаємо!»

Це лист нашої юної читачки Юлії із Львівського училища фізичної культури — один серед багатьох листів, які надійшли з цього навчального закладу. Віце-президент студентського парламенту **Альона Шевченко** написала: «Бібліотека училища передплатує «Голос України», а ми активно використовуємо матеріали газети для наших уроків історії, літератури, правознавства. Коли побачили повідомлення про акцію «Тепле слово солдату» — вирішили неодмінно приєднатися».

Маленька українка **Тетяна**, також учениця цього навчального закладу, молиться щодня за життя та здоров'я наших героїв, а учень 9-Б класу **Марко Бондарук** пише: «Я не хочу, щоб

Україна і Росія боролися за Донеччину, щоб помирили люди, не хочу війни. Ми ж всі разом — слов'янський народ, всі однієї крові, ми повинні жити дружно». **Марта**, яка навчається у 11

класі, вдячна бійцям за сміливість, силу, мужність, патріотизм, відвагу: «Я вам бажаю, аби жодна ворожа куля у вас не влучила. Повертайтеся швидше додому здоровими та неушкодженими!». **Анна** дякує за надію на краще майбутнє, **А Юлія** — за те, що «відстоюєте нашу незалежність та цілісність». Теплі і не по-дитячому глибокі слова на підтримку надіслали **Віталій Зайцев**, учень 9-Б класу, вихованці відділення вільної боротьби ЛУФК, а **Максим Соляник** з 8 класу точно знає, «що перемога у цій неоголошеній війні буде за нами». Окрім теплих, сильних і таких потрібних слів підтримки, учні Львівського училища фізичної культури надіслали дуже багато віршів та малюнків. Деякі з них ми надрукуємо на сторінках «Голосу України», а всі інші передамо нашим захисникам.

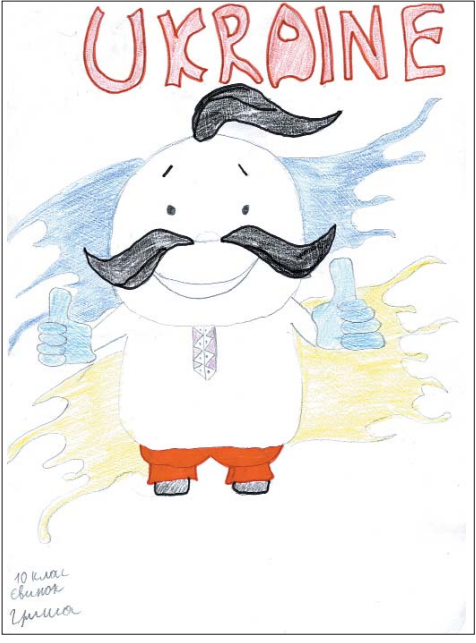
Дорогі наші читачі! Щиро дякуємо, що підтримуєте акцію «Тепле слово солдату». Неймовірно, але ваші листи, молитви та малюнки дітей творять дива — вони надають нашим воїнам силу, захист та віру. А це — перемога. Пишіть нам, чекатимемо.

Ірина ТИЩЕНКО, заввідділу соціальних питань та листів.

Не знаю, мій друже, якого ти краю...
Не знаю, мій друже, якого ти краю, якого куточка моєї землі.
Та щиро бажаю, всім серцем бажаю: Живим повернутися Тобі із війни!
Хай куля ворожа тебе не торкнеться. Й осколок від «Граду» Хай не долетить.
Хай доля щаслива тобі усміхнеться, Ще многії, многії літа прожить.
Не знаю, мій друже, якого ти краю, Та знаю, що ти — патріот. Й вірний син.
Спаси й сохрани усіх, Боже! Багаю! Тих вірних синів, що пішли у двобій. Панського краю мала українка, З родини таких патріотів, як ти. Тобі висилаю дитячу підтримку. Живим повертайся з цієї війни!

Від дівчат-спортсменок відділення гандболу Львівського училища фізичної культури.

На підприємствах організують школи молодого бійця?

З ініціативою проведення короткострокової безплатної військово-медичної підготовки в трудових колективах Дніпропетровщини виступили бійці батальйону «Придніпров'я». Свого часу вони пройшли підготовку у фахівців натовського рівня і вже навчають військової справи інші підрозділи.

Передбачається, що школа молодого бійця триватиме щонайменше місяць. Вона проходитиме в спортзалах і на полігонах. Новачків навчать основ медичної допомоги, розкажуть, як евакуувати себе, поранених з поля бою, як жити в бою. А ще — як захищати свої будинки, родини, підприємства, колективи.

— Ми вчимо бійців і тепер хочемо почати навчання цивільних, — розповів командир батальйону «Придніпров'я» **Армен Мартіросов**. — Дніпропетровщина — зразок для всієї України. Зараз ми також можемо показати, як треба об'єднуватись. Якщо в нас почнеться те саме, що нині твориться на Донбасі, ми повинні вміти самі цьому про-

тистояти, а також знати, як себе захистити від диверсійно-розвідувальних груп, бандаформуваль, які зараз можуть вийти на «велику дорогу». Ми закликаємо трудові колективи об'єднатися для спільних тренувань.

Зазначимо, що батальйон територіального захисту «Придніпров'я» існує з березня 2014 року. Його представники на території Дніпропетровщини організовували блокпости і несуть чергування на них.

Фото прес-служби облдержадміністрації.

Знайти зниклих безвісти

У департаменті взаємодії із правоохоронними органами, цивільного захисту та оборонної роботи Дніпропетровської облдержадміністрації звернулися до громадян, родичі яких беруть участь в АТО або вважаються зниклими безвісти, здавати аналіз ДНК, щоб установити особи загиблих або виключити випадки загибелі воїнів.

Як розповіли «Голосу України» у відомстві, з 11 вересня в Дніпропетровську поховано вже

136 тіл загиблих у зоні проведення АТО. За кожним випадком були відібрані та внесені в

єдину базу зразки аналізів. Поки що встановлено особи дев'яти воїнів.

— Це хлопці з Полтавської, Рівненської, Житомирської, Волинської і Чернігівської областей. Родичі п'яти бійців прийняли рішення щодо перепоховання, — зазначають у департаменті. — Облдержадміністрація надала необхідну організаційну допомогу і сприяння в документальному оформленні.

Нагадаємо, що з 1 жовтня на базі експертно-криміналістичного центру МВС України в Києві створено єдиний реєстр. А при кожному

ДОВІДКОВО

Звернувшись в обласний центр Дніпропетровщини (вул. Поля, 1, 4 поверх), люди безплатно здають аналізи (вул. Короленка, 4), які заносяться до єдиного реєстру. Після чого проводиться порівняльний аналіз ДНК загиблих і потенційних родичів. Нумери «гарячих ліній»: 093 801 84 98, 056 756 52 31, 056 745 42 44. Фахівці розкажуть, які діяти і куди звертатись, якщо ваш родич зник безвісти або є інформація про його загибель у зоні АТО.

управлінні МВС України в областях були створені робочі групи і гарячі лінії.

Єдиною організацією, яка займається проведеним експертизи з виділення ДНК-профілю, є Науково-дослідний експертно-криміналістичний центр ГУМВС у Запорізькій області. Процедура встановлення збігів

ДНК між загиблим і потенційними родичами після взяття зразків аналізів триває близько трьох тижнів.

У тому разі, якщо людина сумнівається в результатах аналізу, додатковий аналіз ДНК береться в іншого родича.

Володимир РИБАЛЬЧЕНКО. Дніпропетровська область.

ДЕНЬ

МОЯ ПОЗИЦІЯ

У нинішній, такий нестабільний час, наша редакція одержує дуже багато листів від читачів, і часом їхній зміст — доволі спірний. Та це правильно: у кожного з нас є свій погляд на те, що відбувається, і своя позиція. Ми намагаємося друкувати різні думки. Адже кожний наш читач має право бути почутим. І якщо ви згодні або незгодні з авторами тих листів, які з'являються під рубрикою «Моя позиція», — напишіть нам про це, а ми опублікуємо. І тоді автор листа й інші читачі дізнаються і вашу позицію.

Де честь твоя, офіцере? Навіщо приніс ти смерть в Україну?

Щодня гинуть від російських куль, мін, снарядів сотні захисників цієї землі, яка дала їм життя, гинуть діти, жінки, старенькі люди. Щоб протистояти агресії, нам усім треба виходити на вулиці. Солдати кулею на війні, а ми словом можемо достукатися до свідомості росіян. Від наших маршів світ має здригнутися та зрозуміти, зрештою, на межі якої катастрофи він опинився!

Гасла повинні мати стовідсоткове влучення, причому насамперед у душі російських матерів і тих, хто на Заході дозволяє собі говорити про те, що по житлових кварталах стріляють по обидва боки (такі вже українці — що вижили з розуму, щоб висаджувати у повітря власні мости, заводи, заливати шахти, підривати транспорт з людьми...).

1989-1990 рр. я жила в Чехословаччині. Тоді у всіх магазинах і інших публічних установах на кішенях, на лацканах піджаків у кожного продавця красувався бейджик, на якому не чеською чи словацькою мовами, а зрозумілою нам російською були звернення до всіх громадян СРСР. Досить прості, без мата, але такі дохідливі, що інший раз кулею вилітав з магазину, забувши, навіщо туди прийшов: «Іване, йди додому! Тебе наречена чекає (або хвора мама)», «Російський солдате! Не стріляй у мене! Приїжджай до нас просто в гості!», «Росіяни! Ви розбили нам брущатку своїми танками, навіть фашисти такого не залишили!»... Мороз по шкірі від того, що тебе з фашистом зрівняли. Ні Брежнєва, ні КПРС, ні Радянський Союз, а саме тебе! І коли було прийнято рішення про виведення радянських військ, ми з полеглим перехрестилися.

На наших плакатах мають бути не карикатури на Путіна (ні його обличчя, жодних звернень до нього взагалі бути не повинно, немає його і крапка, не треба тішити його своєю увагою та тим, що він нібито вершитель долі людства), а звернення до російських людей.

На плакаті неможливо і напис: «Іване! Не стріляй у мене! Я твій брат!» або: «Іване, заводь танк, повертайся в Росію», «Російські матері! Вам потрібні живі сини чи посмертні допомоги?», «Матусю! Я не хочу бути двохсотим! Не відпускай мене воювати в Україну!», «Росіяни! Заберіть своїх солдатів з України, доки вони ще живі» або щось на кшталт: «Де честь твоя, російський офіцере? Навіщо приніс ти смерть в Україну?». Росіяни повинні спинити мозком відчуті, що не захищають вони російськомовних, а вбивають тих, хто однієї крові з ними.

Поки політики намагаються вести переговори, давайте ще і ще раз вийдемо на вулицю, щоб поговорити з російським народом, давайте на своїх робочих бейджиках зрозумілою для росіян мовою поговоримо з ними про мир. В Україні дуже багато росіян. Нехай у метро, у магазинах, у кафе, на ринках, скрізь їхні очі зустрічаються зі сльозами наших матерів і сиріт. Нехай душі їх рвуться на шматки від ганьби за власну країну, яка намагається поставити світ на коліна. Так кричить моя душа, а що говорить ваша?..

Ірина ДЕМЧЕНКО. Охтирка Сумської області.

«Вікно життя» Ірини Жигунової

Нашу розмову з Іриною Жигуною, головою Тернопільського благодійного фонду «Вікно життя», час від часу переривають телефонні дзвінки. Вона потрібна багатьом, хто опинився у складних життєвих ситуаціях.

Передусім переселенцям: жінкам, дітям, стареньким. Зустріти, розмістити, нагодувати, забезпечити всім необхідним: від постільної білизни, побутової техніки до засобів гігієни... Тепер вона вже трохи систематизувала свою роботу, хоч усі нюанси врахувати однаково неможливо, а на перших порах не могла собі дати раду. Допомогали рідні, друзі. Зрештою, це і є склад її фонду, заснованого десяти років тому. Спонукав до цього резонансний випадок: у Тернополі в контейнері для сміття знайшли мертве немовля. Тоді всі засуджували горе-матір, а приватний підприємець, людина глибоко віруюча, у якого працювала художником-конструктором Ірина, не радив цього робити. Мовляв, хтозна, що спонукало жінку до такого вчинку.

Кілька днів пані Ірина не знаходила собі місця: що можна зробити, аби такі випадки не повторилися? Поцікавилася, як це питання вирішується у світі, й вирішила створити благодійний фонд «Вікно життя». Медики пішли їй назустріч, надали приміщення при пологовому відділенні лікарні №2 Тернополя. Спонсори допомогли обладнати усім необхідним. Дзвінки вона дублювала на свій мобільний. На щастя, ніхто новонароджених там більше не залишав, а вона відтоді активно включилася у громадську роботу, стала секретарем громадської ради з питань охорони материнства й дитинства при Тернопільській міській раді.

— Люди відомі зібралися, — каже волонтерка. — Багато добрих справ ініціювали. Боротися, зокрема, проти закриття поліклініки колишнього комбайнового заводу, яка обслуговувала один з мікрорайонів міста і студентів усіх вишів. На жаль, так і не вдалося її відстояти. Просили забрати зі шкільних буфетів та навколошкільних кіосків чіпси, піци, жуйки та інший непотріб, однак і на це не могли вплинути. Єдине, що відстояли, — соціальну рекламу, однак лише в період між виборами. Об'єднували зусилля з іншими громадськими радами, намагаючись вирішити актуальні для людей проблеми, аж поки не зрозуміли: прислухатися до них влада не має наміру, а створили раду заради показної демократичності.

Звісно, пані Ірина не сиділа склавши руки. Допомогала жінкам, які опинилися у складних життєвих ситуаціях. Дбала про ветеранів УПА. Для них на Львівщині збудували санаторій, але потрапити до нього вони не могли: путівки роздавали стороннім. Порушувала питання про безплатний проїзд для дітей-інвалідів не лише під час навчання, а цілорічно, про здешевлення ліків. Щось вдавалося вирішити, щось — ні, але ніколи не здавалася. Коли почався Майдан, шкодувала, що не могла поїхати: на руках була маленька Катруся. Всього у родині Жигунових четверо дітей, чекають на п'яту. Найстарша Наталя нещодавно вийшла заміж, її чоловік служить у зоні АТО. Є ще син Андрій і донька Анна. Кат-

руся постійно з мамою поруч у машині, бо ж справ у пані Ірини повно. Вона опікується переселенцями з Криму і сходу, які вирішили переїхати на Тернопільщину. Почалося все з хлопця, котрий на Майдані

Донбасу... Рятувальники переадресовували їх «Вікно життя». Це вже потім держава почала допомагати, а на перших порах самій доводилось думати, де їх поселити, чим нагодувати, а ще — оформити дітей у садоч-

ває пороги міської влади, щоб та надала у тимчасове користування невеликі виробничі площі. Готова платити за всі комунальні послуги, зарплату швачкам, однак питання не вирішують. На словах усі турбуються про пере-

пасти паливо. Хто прийняв раніше, то має і житло, і городи, вже й урожай виростили, а ось так серед зими прийняти стільки людей складно. Якщо навесні на Тернопільщину їхали переважно патріотично налаштовані родини, то нині — і безхатьки, і колишні засуджені. Не приховує, що останні — гості небажані. Тернопіль — відносно спокійне щодо криміногенної ситуації місто, тож цей баланс краще не порушувати.

Ірина Жигунова вважає, що передусім її обов'язок — дбати про жінок та дітей, а чоловіки хай самі собі дають раду. Задоволена, що дітей переселенців гарно прийняли в учнівських колективах, вони швидко адаптувалися. У вересні пробіглася по школах, переконалася, що все нормально. Деяким жінкам вдалося знайти роботу, здебільшого некваліфіковану. А чоловіків якщо й беруть, то вони мають бути добрими спеціалістами. Здебільшого сім'ї живуть на соціальні виплати. Літні люди переважно тільки реєструються для отримання допомоги і повертаються знову додому, їм важко звикати до нових місць. Енергійна, цілеспрямована, життєлюбна Ірина Жигунова притягує до себе людей, мов магніт. Ще донедавна волонтерство у нас, на відміну від Заходу, було мало поширене. Життя змусило допомагати людям, які опинилися у складних обставинах. Що ж, переломні часи, мов рентген, провічують людську сутність. І якщо таких, як волонтерка з Тернополя Ірина, нині багато, це вселяє оптимізм: не все так погано у нашому домі.

Любов ЛЕВИЦЬКА.

Тернопільська область.

Фото автора.

Волонтерка Ірина Жигунова.

отримав сім куль, його буквально зрешетили. Вдома, в одному з сіл Тернопільського району, у 21-річного глави сімейства залишилися троє дітей, двох із яких він усиновив. Дружина біла чоловіка у госпіталь, а вдома троє малих, покинутих на сусідку. Ними й опікувалася волонтерка, поки з Італії не приїхала бабуся.

Потім були сім'ї військових з Криму. Вони виявили патріотизм, а рідна держава не особливо ними опікувалася. В гарнізонах Одеси, Очакова їх ніхто не чекав, тож і їхали хто куди. Особливо шкода було вагітних, а також самотніх дівчат-зв'язківців. Тільки одних розселили, як ринули біженці з

ки, школи, дорослим знайти роботу.

— Спочатку допомагали чоловік, друзі, згодом підтягнулися спонсори, просто небайдужі люди, — згадує Ірина Жигунова. — Одна жінка з Рязані прислала 50 тисяч рублів для переселенців. Наприкінці літа це було 17 тисяч гривень. Обіцяла ще прислати. Шоумен Сергій Притула постійно допомагає фінансами. Люди надсилають по 50—100 гривень. Вдячні за кожен гривню.

З Німеччини надійшли промислові швейні машинки, можна б організувати швейний цех. Є потреба у військовій формі, спорядженні, але немає приміщення. З липня пані Ірина обби-

селенців, та коли доходить до діла...

Група віруючих поселилася у дитячому літньому таборі. Влітку було добре, а тепер... Реєструватися вони не хочуть, але ж не залишати людей напризволяще взимку, тож благодійний фонд вибиває для них місця у готелі «Чайка», який у комунальній власності міста. Група кримчан з 26 осіб просить прийняти їх на Тернопільщині. Цікаво, що спочатку вони вїхали до Польщі, сподіваючись, мабуть, на постійне місце проживання, але їм відмовили, тож змушені повернутися в Україну. За словами пані Ірини, у селах є вільні будинки, але деякі з них треба відремонтувати, за-

Воїнів підтримують психологи

У Національному університеті «Острозька академія» нещодавно запрацювала науково-практична лабораторія «Психологічна підтримка та реабілітація постраждалих унаслідок бойових дій».

За словами завідувача кафедри психолого-педагогічних дисциплін вузу, кандидата психологічних наук, доцента Марії Шугай, надання психологічної допомоги та психосоціальна реабілітація — один із важливих напрямів у допомозі повернутися учасникам бойових дій до повноцінного життя.

«У певні дні ми відвідуємо Рівненський військовий шпиталь і зустрічаємося з військовими, які зараз там перебувають. Спочатку проводимо групові зустрічі, на яких розповідаємо про те, чим можемо їм допомогти. Потім працюємо індивідуально. До речі, психологічну підтримку і психосоціальну реабілітацію ми забезпечуємо не тільки учасникам бойових дій, а й їхнім сім'ям, родичам, друзям, знайо-

мим, щоб знизити вплив на них стрес-факторів. Дуже цінна перша фаза зустрічей. Для постраждалих важливо отримати підтримку, стабілізувати їхній стан. Під час другої фази здійснюється адаптація пацієнтів до звичайного життя. Їм важливо повернути ті цінності, які були до війни, та можливість займатися своєю улюбленою справою. Із військовими, які через певний період часу повертаються в зону бойових дій, практикуємо інший спосіб роботи. Для них важливо сформувати в собі необхідний для цього ресурс і очікування того, що вони повернуться додому живими», — розповідає Марія Шугай.

Безперечно, що психологічною підтримкою та реабілітацією осіб із травматичним досвідом

мають займатися психологи із спеціалізацією або хоча б із знаннями про особливості роботи із травмою чи посттравматичним стресовим розладом. Відтак викладачі кафедри психолого-педагогічних дисциплін НУ «Острозька академія» удосконалювали свій фаховий рівень під час участі в науково-методичному семінарі «Короткострокова терапія осіб, що перебувають (або перебували) у кризовій ситуації» під керівництвом відомого німецького психолога Інге Міссмал. Крім цього, кандидат психологічних наук, психолог-практик Вікторія Харченко брала участь у тренінгу «Навички кризового консультування та розвитку психосоціальної стійкості до стресу у школярів» в Севе́родонецьку та провела семінар для вчителів, викователів, бібліотекарів із психологічної допомоги учасникам навчально-виховного процесу у надзвичайних умовах. До ре-

чі, пані Вікторія — переселенка зі східної України, яку цьогоріч прийняли на роботу до острозького вузу, і вона чудово влилася у колектив. Вікторія Харченко надає високопрофесійну психологічну допомогу постраждалим, адже травматичний досвід пережила сама і знає, як зарадити іншій людині. Водночас вона також проходить реабілітацію та бере участь в обговореннях шляхів надання такого роду психологічної допомоги.

«Військові стверджують, що їм дуже важливо розмовляти на життєво важливі теми. Вони можуть розповісти, чим займалися раніше, повернутися до дії і бути господарями свого життя. Спочатку ставлення до психологів у них було дещо упереджене.

Утім, після наших зустрічей воно змінюється на краще. Я вважаю, особливо цінним є те, що вони приходять на зустріч знову, а ті військові, які повернулися в зону АТО, телефонують і звертаються по підтримку та допомогу», — каже Марія Шугай.

Поступово лабораторія «Психологічна підтримка та реабілітація постраждалих унаслідок бойових дій» планує розширити напрями роботи. Адже спираючись на досвід країн, які пережили схожі кризові ситуації, постає необхідність розробки моделі психологічної підтримки та реабілітації постраждалих осіб із врахуванням особливостей українського контексту. Лабораторією розроблена програма інформаційного супроводу фахівців-психологів, що працюють із людьми, які переживають кризову ситуацію в Україні. Вона включає проведення інтерв'їзних груп психо-

логів-практиків, спеціалізованих лекцій, науково-практичних семінарів про можливості психологічної та психотерапевтичної допомоги. Напрацьовані матеріали досліджень планують використати при написанні колективної монографії, статей та методичних рекомендацій.

Крім цього, фахівці лабораторії займаються впровадженням у місті Рівному проекту «Друге дихання», мета якого — психосоціальна реабілітація вимушених переселенців. Також вони зініціювали проведення низки семінарів, присвячених короткостроковій психологічній допомозі учасникам бойових дій, роботи психолога із посттравматичним стресовим розладом і травмою, вивченню симптомів та методів боротьби з депресією.

Олексій КОСТЮЧЕНКО,
працівник Національного університету «Острозька академія».

Літак з кіборгами замість Львова приземлився у Вінниці

Вінницький військово-медичний клінічний центр Міноборони України прийняв 25 поранених бійців АТО.

— Літак з пораненими летів до Львова, до медичного центру Західного регіону, — розповів кореспонденту «Голосу України» начальник клініки невідкладної хірургії полковник медичної служби Ігор Марцинковський. — Під час польоту було прийнято рішення перенаправити рейс до Вінниці. Причиною цього стали погодні умови. Через сильний туман аеропорт Львова не міг прийняти борт. Аби уникнути ризику, його прийняла Вінниця.

Співрозмовник уточнив, що поранених доправляли з Дніпропетровської обласної лікарні. Серед них були і захисники Донецького аеропорту. Ще до того декількох з них привезли до Вінниці волонтери.

— Нині у нас восьмеро захисників аеропорту, — уточнив Ігор Марцинковський. — Було більше, але дехто виявив бажання продовжувати лікування у Львові. Стан їхнього здоров'я дозволяв транспортувати, тому ми надали згоду, а волонтери, як завжди, працювали оперативно.

За словами начальника клініки, з восьми кіборгів, які лікуються у Вінниці, один перебуває в реанімації у тяжкому стані, в інших травми середнього ступеня важкості. Він уточнює, що у всіх пацієнтів із зони АТО — множинні поранення кінцівок, грудної клітки, голови, живота. Є такі, що мають ураження усіх анатомічних ділянок. Це вогнепальні, кульові поранення і мінно-вибухові травми. Як стверджує співрозмовник, їхній заклад задовільно забезпечений медични-

Фото автора.

ми препаратами. Поранені бійці отримують адекватне лікування у повному обсязі.

Нині у Вінницькому військово-медичному

клінічному центрі на лікуванні перебувають понад 160 учасників АТО.

Віктор СКРИПНИК.
Вінницька область.

На знімку: поранені кіборги отримують лікування у повному обсязі.

Дітей вивозять із зони АТО

Життям
ризикувати
не можна

У селі Троїцькому Попаснянського району, до якого впритул наблизилася лінія зіткнення, залишається сьогодні майже сотня дітей. Останніми днями тут тривають запеклі бої між українськими військами і бойовиками «ЛНР», яких активно підтримують російські найманці. Село вже кілька разів було атаковане, обстріляне з «Градів», артилерії і має ряд руйнувань. Один снаряд влучив у загальноосвітню школу, яка ще до цього була ушкоджена обстрілами, інший вибухнув прямо перед кам'яною церквою — одним з найстаріших пра-

вославних храмів у Донбасі, й ушкодив її фасад. Частина мешканців виїхали із села, однак багато були змушені залишитися. Здебільшого це старі люди, інваліди, малозабезпечені родини, які не мають коштів для переселення.

Голова Луганської ОДА Геннадій Москаль наполягає на необхідності першочергової евакуації дітей у безпечне місце. За його словами, мешканці інших областей України готові прийняти дітей з окупованої території Луганщини в себе, забезпечивши їм безплатне харчування, проживання та навчання. Сьогодні з батьками ведуть розмови на предмет того, щоб вони дозволили вивезти дітях і не піддавали їх життя ризику. Крім того, селянам привезли

гуманітарну допомогу — цукор, гречану крупу, печиво, тушонку та ін. «Наразі доставка гуманітарної допомоги ускладнена, — зазначив директор благодійного фонду Олександр Романовський. — Бойові дії відновилися, і без того непрості умови для мирних жителів стали просто нестерпними. Практично ніхто, за винятком волонтерів, не доставляє зараз продукти на територію, охоплену війною. Магази- ни зачинені, запаси в льохах закінчуються. Наші водії ризикують життям, але привозять гуманітарну допомогу людям». Практично від моменту створення благодійний фонд Олександра Романовського став партнером Луганської ОДА в доставці гуманітарної допомоги меш-

канцям Луганщини в місця активних бойових дій.

Факт
Керівництво «ЛНР» почало ставити свої печатки в паспортах, трудових книжках, медичних довідках, а також у довідках із ЖКГ тощо. Юристи кваліфікують це, як псування офіційних документів. Такі оцінки роблять їх недійсними.

Жінки воюють по-своєму

В окупованому бойовиками селі Фашівка Перевальського району жінки об'єдналися в громадянський рух «Жіночий батальйон народного гніву». Їх обурило те, що під час обстрілів українських позицій російські окупанти ховають свої гармати між будинками й городами людей, а потім у ці місця при-

літає «відповідь». Російські регулярні війська, що перебувають у Фашівці, обстрілюють сили АТО, розташовані в районі Дебальцевого. Люди не витримали. Об'єднавшись, жінки змусили російські війська разом з технікою відійти за межі населеного пункту.

Варто зазначити, що фашівські жінки й раніше захищали себе і своє село. Але тоді їм доводилося мати справу з «ополченцями» «ЛНР», яких вони не боялися. Тоді було достатньо невеликої групи активісток, щоб техніку приборали. Тепер, коли градус народного гніву досяг межі, зібралися майже всі, хто залишився в селі. Жінки набралися сміливості виступити проти російських військових і цей ризик був виправданий.

Алла АНТИПОВА.
Луганськ.

Юнь з окупованих територій не бажає навчатися під сепаратистами

Понад 10 тисяч мешканців Донбасу виявили бажання здавати зовнішнє незалежне оцінювання. «Загалом на ЗНО зареєструвалося 7734 абітурієнти з Донецької області та 2899 — з Луганської (станом на 27 січня). Ще не всі з них завершили цю процедуру й отримали відповідні сертифікати», — уточнює заступник директора Донецького регіонального центру оцінювання якості освіти Лариса Лашенко. Після нового року центр перебазувався до Слов'янська. Умови тут спартанські, практично вся оргтехніка залишилася в окупованому Донецьку...

Реєстрація на тестування триватиме до 20 лютого, нагадує Лариса Лашенко. Загальна процедура має такий вигляд: спочатку випускник заповнює реєстраційну картку-заяву, розміщену на сайті Українського центру оцінювання якості освіти (для цього треба мати комп'ютер з доступом до Інтернет-мережі). Потім картку треба роздрукувати, вклеїти до неї дві фотографії, і разом з пакетом інших документів (їх

перелік можна знайти за посиланням <http://testportal.gov.ua/register/>) подати до школи або регіонального центру оцінювання якості освіти.

Для випускників поточного навчального року реєстрацію на ЗНО проводять централізовано, на базі школи, в якій вони «гризуть граніт науки» (решта абітурієнтів має подбати про все самостійно). На території так званих ДНР та ЛНР на ЗНО не реєструють, тестування там не проводитимуть, отож охочим пройти таку процедуру доведеться виїхати на підконтрольну Україні територію.

Цьогорічним випускникам доведеться потурбуватися й про те, щоб отримати законний документ про середню освіту. Для цього 11-класники з окупованих районів Донбасу мають екстерном скласти підсумкові іспити (ДПА) на підконтрольній Україні території. Міністерство освіти і науки рекомендувало їм до 10 лютого 2015 року прикріпитися до нового навчального закладу. На базі такої школи вони зможуть централізовано зареєструватися і на ЗНО.

Довідки щодо реєстрації на ЗНО мешканцям окупованих територій надають:

В Українському центрі оцінювання якості освіти (м. Київ) — (044) 486-09-62.

У Донецькому регіональному центрі оцінювання якості освіти Поштова адреса: вул. Добровольського, 1, м. Слов'янськ, 84100.

Телефони: (095) 523-30-67, (095) 523-29-95.

У регіональному центрі готуються до проведення зовнішнього незалежного оцінювання та спільно з департаментами освіти і науки визначаються з територіями проведення ЗНО. А от київські чиновники, з якими спілкувалися наші кореспонденти, не готові однозначно відповісти на запитання, чи відбудеться цього літа тестування у визволених містах Донбасу.

Нині до відомих проблем додалися труднощі з пересуванням. Абітурієнти просять компетентні органи вирішити, чи є підставою для отримання перепустки для виїзду із зони АТО необхідність зареєструватися на ЗНО або отримати відповідні документи.

«З огляду на ситуацію правила дещо спростили. Абітурієнт із зони АТО може передати свої документи до Донецького регіонального центру оцінювання якості освіти через знайомих або надіслати електронною поштою», — роз'яснює Лариса Лашенко. У Слов'янську надають консультації і допомагають створювати реєстраційні картки тим, хто не може цього зробити самостійно (зокрема, через відсутність світла чи інтернету у «прифронтових» містах). Далі документи доправляють до Дніпропетровського та Харківського регіональних центрів оцінювання якості освіти (перший узяв під опіку донецьких абітурієнтів, другий — луганських). Сусіди виготовлять для них сертифікати учасників ЗНО, які потім надішлють до Слов'янська. А вже звідти працівники Донецького регіонального цен-

тру або відправлятимуть їх абітурієнтам поштою, або видаватимуть на руки (адже не підконтрольні Україні міста наші листоноші не обслуговують).

Нагадаємо, що основна сесія тестування відбудеться з 3 по 26 червня. Для тих, хто з поважних причин не зможе здати ЗНО у визначені терміни, передбачена додаткова сесія — з 9 червня по 9 липня.

Державна підсумкова атестація з української мови та літератури відбудеться у формі ЗНО. Її призначено на 24 квітня 2015 року. Поеднану із тестуванням ДПА випускники складатимуть на базі визначених пунктів тестування (як правило у межах адміністративного району розташування своєї школи).

Ганна ЛУКАНСЬКА.

Фото надане прес-службою обласної ради.

ХРОНІКА

Сили АТО знищили авіацію бойовиків

Зокрема, шість літаків і чотири гелікоптери Мі-24. Техніку ліквідовано на одному з аеродромів, який знаходиться на підконтрольній бойовикам території. Таку інформацію вчора оприлюднило Міністерство оборони України.

Нагадаємо, нещодавно терористи заявляли про те, що у армії так званих ЛНР та ДНР з'явилася військова авіація. Зокрема, йшлося про штурмовики Су-25 і декілька навчально-тренувальних літаків Л-29 «Дельфін».

Тим часом, у ході ведення бойових дій усі намагання бойовиків атакувати позиції українських військовослужбовців по всій лінії фронту відбито. Таку інформацію повідомив прес-центр АТО. Найскладніша нині ситуація в районі Дебальцевого. Бойовики ведуть там масовані обстріли позицій українських військових. У районі населеного пункту Санжарівка терористи декілька разів вдавалися до штурму за підтримки танків.

Як зазначив «Голосу України» військовослужбовець одного із розвідбатальйонів, що перебуває в районі Дебальцевого, головне завдання противника — оточити українських військових з усіх сторін. Щоб виконати завдання, окупанти за останню добу декілька разів штурмували позиції сил АТО.

«Отримавши по зубах від нашої артилерії, вони відступили. Нині ніякого «котла», як вони там кажуть, і близько немає. Учора до нас прийшло підкріплення. Досить складно у самому Дебальцевому. Адже там немає світла, з міста виїжджають люди».

Вл. інф.

Ворогам нас не залякати і не роз'єднати

Допомогу мешканцям Маріуполя від обласного центру Волинської області запропонував луцький міський голова Микола Романюк. На своїй сторінці у Фейсбук він повідомив, що під час спілкування з міським головою Маріуполя Юрієм Хотлубеєм від себе особисто та мешканців Луцька висловив співчуття сім'ям безневинно загиблих.

— Домовилися, що на вівторок ми доставимо в Маріуполь 6 000 квадратних метрів плівки, для того щоб тимчасово закрити вікна в будівлях, пошкоджених внаслідок обстрілу терористами, — пише Микола Романюк. — Нехай це буде тією невеличкою допомогою для мешканців Маріуполя від лучан.

Микола ЯКИМЕНКО.
Волинська область.

Щоб бійцям було тепло

Депутат Кіровоградської облради, директор СТОВ «Степ Агро», що в Новоукраїнському районі, Володимир Арсірій (**на знімку — ліворуч**) і голова облради Олександр Чорноіваненко передали учасникам бойових дій 57 пар зимового взуття. Особливості подарунка в тому, що таке взуття використовується за дуже несприятливих погодних умов, за умови низьких температур.

Петро МЕЛЬНИК.
Кіровоградська область.

Практично ніхто, за винятком волонтерів, не доставляє зараз продукти на територію, охоплену війною

У Черкасах створюють мапу України з дитячих малюнків. Художник Ольга Курська, автор ідеї, збирає найоригінальніші і найяскравіші, які розповідають про особливості кожної області. Коли карту буде завершено, вона помандрує на схід країни, потім — на південь, північ і захід, *передає наш власкор Лідія Титаренко*

Сьогодні у Львівській філармонії відбудеться благодійний концерт, кошти від якого підуть на підтримку 80-ї окремої аеромобільної бригади. Перед глядачами виступлять Ігор Богдан, Наталка Карпа, Андрій Заліско, також молоді виконавці естрадної та інструментальної музики. Уперше прозвучить пісня «Сумний Святий вечір у зоні АТО», *повідомляє наш власкор Богдан Кушнір*

Жертв отруєння у Бортничах закликають вакцинуватися від гепатиту А

154 особи, 121 з яких діти, — це останні дані щодо кількості постраждалих від отруєння питною водою у столичному масиві Бортничі. Досі кілька осіб перебувають у лікарнях. Пити воду і купатися у ній все ще заборонено. У міській санітарно-епідеміологічній службі сподіваються, що ці обмеження вдасться скасувати уже з наступного тижня. Усе залежатиме від результатів дослідження проб води. Поки що прокуратура шукає винуватців масового отруєння, а влада міста і СЕС закликають жертв вакцинуватися від гепатиту А. Попереджаючи паніку, зазначають: випадків захворювання на цю недугу в Бортничах не фіксували. Проте ймовірність цього, враховуючи те, що стало причиною отруєння, є.

«Ідеться про профілактику вірусного гепатиту А. Ми пропонуємо мешканцям мікрорайону провести вакцинацію, тому що це найефективніший механізм захисту людини від захворювання. За попередніми даними, на це уже зголосилися 500 осіб», — повідомив під час брифінгу у КМДА головний санітарний лікар Києва Олег Рубан.

Із вакцинами допомогти має влада міста. За словами заступника голови КМДА з питань медицини Михайла Радущького, певну кількість доз уже зарезервовано на складах. Визуплять їх після того, як буде сформовано остаточні списки охочих вакцинуватися. Для киян із Бортничів процедура буде безплатною.

Дозволять користуватися водою з-під крана в мікрорайоні, як планують, уже з наступного тижня. «На сьогодні щоденно проводяться дослідження води. За останній тиждень не зареєстровано жодного відхилення за мікробіологічними показниками. Але ще є відхилення за органолептичними та хімічними, як-то перевищення каламутності, запах», — каже Олег Рубан. У тому, що таке лихо колись може спіткати інші райони столиці — сумнівається. Адже водопостачання Бортничів — окремий випадок. Воду для району добувають з артезіанських свердловин. Кілька років планували побудувати сучасний гідровузол. Та поки що до діла не дійшло — воду взагалі не очищали.

«Гідровузол ще не збудовано. І подачу води мешканцям забезпечували безпосередньо з глибинних артезіанських свердловин без жодної обробки. Вартість будівництва гідровузла становить майже 50 млн. гривень. На фінансування першочергових заходів потрібно 3 млн. гривень. До речі, у проєкті бюджету міста на цей рік кошти нарешті передбачено», — заявив гендиректор ПАТ «АК «Київводоканал» Андрій Білик.

Надалі чиновники обіцяють, що вода у Бортничах буде кращою, ніж загалом у Києві. Та місцеві мешканці слова можновладців фільтрують. Дехто з постраждалих і досі не може оговтатися від того, що сталося: кілька днів фактично з їхніх кранів текла вода, змішана із фекальними стоками... За версією Київводоканалу, який свою причетність та відповідальність всіляко заперечує: винний у всьому генпідрядник, якого свого часу було обрано для будівництва гідровузла. Причиною забруднення стало потрапляння брудних вод внаслідок самовільного з'єднання мережі господарчо-фекального колектора та зливного колектора. «Перемичку

було самовільно збудовано підрядною організацією. Без відповідних погоджень з боку замовника, Київводоканалу та інших державних служб. Під час Новорічних свят фекальна каналізація була засмічена відходами від приватних будинків. І внаслідок її переповнення фекальні стоки потрапили до зливової каналізації і наситили піщані ґрунти», — пояснив Андрій Білик.

Як розповіла «Голосу України» радник гендиректора Київводоканалу з інформаційної політики Вікторія Яковлева, до водоканалу кияни із запитом про компенсацію збитків не звертаються. Понад те, компанія-водопостачальник вважає себе постраждалою стороною. Мовляв, через отруєння довелося проводити цілу низку заходів з водопостачання району: підвозити цистернами питну воду, незаражувати та промивати систему водопостачання...

Та все-таки відповісти за це неподобство хтось має. Прокуратура Дарницького району розпочала кримінальне провадження і обіцяє знайти винних і покарати їх.

Тетяна
ГРАДОБЛЯНСЬКА.
Мал. Миколи КАПУСТИ.

ТИМ ЧАСОМ

Вода вклала на лікарняні ліжка

Вісім осіб (із них четверо дітей віком від шести місяців до чотирьох років) залишаються госпіталізованими в Острозькій центральній районній лікарні, що на Рівненщині, з діагнозом «гостра кишкова інфекція». Решту після надання медичної допомоги відпустили додому. Як уже повідомлялося, з 20 по 26 січня по медичну допомогу з ознаками отруєння звернулося 20 жителів села Оженин.

Попередньо встановлено, що можливою причиною хвороби є споживання забрудненої води із системи водопостачання, що проходить територією цього населеного пункту та обслуговується і перебуває в оперативному віданні комунального підприємства «Вега-Плюс».

Відомості про цю подію Острозькою міжрайонною прокуратурою внесено до Єдиного реєстру досудових розслідувань. Наразі спеціалістами держсанепідслужби Рівненської області проводиться комплекс протиепідемічних заходів. Забезпечується контроль за якістю привозної води, що постачається населенню.

Про це повідомила острозький міжрайонний прокурор Любов КОВАЛЬЧУК.

КАЛЕЙДОСКОП ВІСТЕЙ

Неординарних лідерів прилаштують до музею

Історики за круглим столом вирішували долю пам'ятників на Алеї Героїв у Чернігові. Як зазначали Сергій Леп'явко, Тамара Демченко, Сергій Лаєвський та інші, встановлення свого часу бюстів неординарних діячів радянської доби відповідало тодішнім ідеалам. У реаліях незалежності України присутність у центрі міста пам'ятників борцям проти неї Володимиру Антонову-Овсієнку, Юрію Коцюбинському, Віталію Примакову, Миколі Подвойському, Миколі Кропив'янському є безглуздою. На думку експертів, щоб у подальшому бюсти не були знищені у брутальний спосіб, їх треба перемістити або до Чернігівського історичного музею, або в інше місце. Історики наголосили, що не потрібно на Алеї Героїв поспішати одразу встановлювати нові постаменти.

Сергій ПАВЛЕНКО.
Чернігів.

Відновлено спільні нічні патрулювання

Правоохоронці Прикарпаття переходять на посилений варіант несення служби. На спільне патрулювання вулиць обласного центру Прикарпаття вирушили 65 піших і 30 автомо-

більних патрулів, кінологи зі службовими собаками. До них долучилися місцева «Самооборона» та представники громадських формувань. Інструктуючи патрульних, начальник УМВС в області Микола Семенишин наголосив, що сьогодні їх основною метою є недопущення жодних проявів тероризму та попередження інших видів злочинів.

Галина БРУХАЛЬ.
Івано-Франківська область.

ЦИФРА

394 безробітних працевлаштовано торік спеціалістами районних центрів зайнятості Закарпаття з наданням компенсації роботодавцям єдиного внеску на 2,2 млн. гривень. Ще 55 осіб віком понад 45 років отримали ваучер на навчання. В області зареєстровано майже 10 тисяч безробітних, з яких 6 тисяч мешкають у сільській місцевості.

Василь НИТКА.

Чорнобильці — проти лжеінвалідів

Рада коростенської громадської організації «Союз ветеранів ліквідації Чорнобильської катастрофи» (Житомирська обл.) звернулася до Президента України з листом, у якому стверджується, що з'явилася масова сімейна інвалідність: «тато, мама, я — вся чорнобильська хвора сім'я». На думку активістів, чимало людей отримали статус інваліда-чорнобильця безпідставно, а винні в цьому медики. Тому необхідно створити незалежну медичну експертну комісію, яка б перевірила стан здоров'я кожного такого інваліда та встановила справжній діагноз.

Вл. інф.

Матері-героїні залишилися тільки в селах

До Херсонської облдержадміністрації запросили шість багатодітних матерів, де вони в урочистій обстановці отримали державні відзнаки «Мати-героїня». Всі ці жінки, які мешкають у сільській глибинці, мають по п'ятеро-шестеро дітей. Для степового краю це типове. Багатодітні родини (за винятком прийомних) тут залишаються переважно в селах. А городянки народжують зазвичай одного-двох малюків і на цьому «ствлять крапку».

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.
Херсонська область.

Ані дня без головної пісні

У Миколаєві оголосили про початок безстрокового патріотичного флешмобу, спрямованого на підняття духу українців. Тепер у громадських місцях міста протягом години активісти виконуватимуть гімн України.

Як розповідають організатори в соцмережах, акція замислювалася як вшанування жертв обстрілу в Маріуполі:

— Спочатку планувалося просто провести флешмоб у людному місці, але, побачивши підтримку городян, ми вирі-

шили виконувати гімн щодня в різних місцях — у транспорті, супермаркетах, на зупинках. Хоча б одну годину на день співатимемо гімн у пам'ять про загиблих, на підтримку тих, хто захищає нашу країну, для підняття духу всіх українців.

Ірина НЕЖИГАЙ.
Миколаїв.

ФОТОФАКТ

У Києві, біля станції метро «Палац «Україна», відбулась акція за демонтаж незаконно встановлених малих архітектурних форм.

Фото
Сергія КОВАЛЬЧУКА.

РЕГІОН: ДНІПРОПЕТРОВЩИНА

«Венчик» виріс наполовину

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Як повідомили «Голосу України» в ОДА, з початку року в регіоні вже відкрито шість нових груп. Робиться все необхідне, щоб діти, які приїжджають на Дніпропетровщину зі східних областей, могли ходити до дитсадків, а їхні батьки — працювати.

Володимир
РИБАЛЬЧЕНКО.
Фото
прес-служби ОДА.

ТИМ ЧАСОМ

Санаторії стануть і домом, і школою

Понад 2,5 тисячі дітей з Донбасу готова прийняти Дніпропетровщина. Днями з обстрілюваної Авдіївки сюди їх евакуювали 39 у супроводі трьох дорослих. Розмістили в одному з дитячих санаторіїв. Тут уже забезпечили дітей харчуванням і налагодили навчальний процес, розповіли «Голосу України» в ОДА.

— У нас навчаються діти з першого по сьомий клас. До того ж вчителі володіють програмами шкіль і з українською, і з російською мовами викладання, — зазначила завідувачка педчастини санаторію Марина Маслова. — Старших водитимемо до школи, розташованої поруч.

Президентську резиденцію продадуть на аукціоні

Гостьовий будинок на Глинка, 12 у Львові, більш відомий під назвою «президентська резиденція», виставляють на торги. Початкова ціна двоповерхової будівлі площею 490 квадратних метрів у престижній частині міста становить близько 29 мільйонів гривень. Під час перебування у Львові тут зупинялись керівники країни та представники офіційних делегацій, а в старі часи проживав перший секретар обкому партії.

Це — пам'ятка архітектури, що впритул підходить до міського парку. Будівля з локальною системою енергозабезпечення, великою земельною ділянкою та невеличкими господарськими прибудовами. Будинок має гарні потужності водопостачання та каналізаційної системи, автономне опалення.

Більшу частину року резиденція стояла пустою. Ось чому гостьовий будинок вирішили продати. Як розповів голова постійної депутатської комісії з питань бюджету Ярослав Качмарик, після продажу резиденції 15 мільйонів використають на проекти з енергозбереження, а решту — на реконструкцію львівського перинатального центру.

Аукціон заплановано на 25 лютого цього року.
Богдан КУШНІР.

Львів.

Фото надано автором.

Торф створює робочі місця

На будівництві заводу з виробництва торфових субстратів тривають роботи. Наразі на ТзОВ «Торф Ленд Україна», що у Дубровицькому районі, вже збудована виробнича ділянка з видобування торфу. Її площа становить майже 25 гектарів.

Поки що підприємство виробляє 160 тонн субстратів на місяць, тож працює на внутрішній ринок. У майбутньому «Торф Ленд Україна» планує укласти контракти з європейськими фірмами. Відтак загальна потужність підприємства збільшиться до півмільйона кубометрів продукції на рік. Передбача-

ється, що на заводі фасуватимуть понад 150 різновидів торфових субстратів.

«Наше завдання — створити відповідні умови, щоб інвестор був зацікавлений працювати в області,

— зазначив голова Рівненської ОДА Віталій Чу-

гунніков. — Завдяки залученню інвестицій розвивається економіка, є додаткові фінансові надходження. Загальний обсяг інвестицій становить близько 370 мільйонів гривень. До того ж створюються нові робочі місця. Так, цього року на «Торф Ленд Україна» матимуть роботу до півсотні осіб».

Про це повідомила прес-служба Рівненської ОДА.

Лісівникам не щастить на керівників

Директор державного підприємства «Кременецьке лісове господарство» на Тернопільщині створив приватну структуру, яка мала б займатися лісозаготівельними та лісокультурними роботами. До цього він залучив трьох осіб, в тому числі штатних працівників державного підприємства. ДП уклало з новоствореною структурою фіктивні договори про нібито виконані нею роботи і перерахувало за них бюджетні кошти. Протягом 2011—2014 років таким чином було привласнено майже мільйон гривень. Цікаво, що практично таку суму було внесено підозрюваними під заставу під час проведення слідства. Днями прокуратура області направила обвинувальний акт до суду. Членів угруповання

звинувачують у привласненні державних коштів в особливо великих розмірах. Взагалі цьому підприємству не щастить на керівників. «Мерседес» дружини теперішнього директора «Кременецького лісового господарства» 19 січня збив на переході двох школярів. Хлопчина загинув на місці, дівчинка з важкими травмами — у лікарні. Наразі дискутується питання, хто був за кермом авто. Є свідчення, що це міг зробити керівник господарства, якого тоді бачили п'яним, а він наполягає, що за кермом була вагітна дружина. Мабуть, сподівається на умовне покарання для вагітної жінки, а сам залишиться осторонь.

Любов ЛЕВИЦЬКА.
Тернопільська область.

Пенсіонери сіли за комп'ютери

У Житомирі почали діяти безкоштовні курси, на яких людей похилого віку навчають працювати на комп'ютері. Такий проект у місті реалізується вперше. Ініціатор — об'єднання «Самопоміч». Ідея така: у пенсіонерів багато вільного часу і є бажання чимось займатися, спілкуватися з рідними та близькими в мережі. Є і такі,

хто сподівається завдяки новим навичкам знайти роботу. Викладачі курсів — волонтери. 12 комп'ютерів для навчання подарувала «Самопоміч» зі Львова.

Олексій КАВУН.

Житомир.

Фото прес-служби об'єднання «Самопоміч» у Житомирі.

90 відсотків викрадених на Полтавщині мопедів і скутерів не були зареєстровані в ДАІ. Саме це найбільше перешкоджає правоохоронцям розшукувати такі транспортні засоби та тих, хто «приробив їм ноги», інформує наш власкор Василь Неїжмак

Торік на території Черкаської області в дорожньо-транспортних аваріях загинули 156 учасників руху, ще 800 — травмовано, повідомляє наш власкор Лідія Титаренко

І сам не гам, і іншим не дам, або Балада про міністерських ревнителів «порядку» і «законів»

Редакційні столи «Голосу України» вгинаються від листів «ощасливлених» земляків, в яких вони розпитують, як владна чиновницька каста «піклується» про «добробут» та «соціальні гарантії» пересічних українців. Ці скарги і заклики до газетярів про допомогу йдуть нескінченим потоком. До того ж чимало історій у них «з бородою», від якої тхне нафталином цілих десятиліть. Я розповім лише про одну, яка цього року «відзначає» 30-річний «ювілей».

Фанфари грали, веселили...

Початок їй поклато будівництво навчального корпусу Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка (ще за приснопам'ятних часів Сумського педінституту. — Авт.). Про знакову подію для одного з найстаріших педагогічних вишів України «фанфари» сповістили у 1985 році (!). Фанфари були гучні, а справи, як у нас поведлося, — миршаві. Непомітно збігло перше десятиліття, а на будові фактично кіт не валявся. За цей час будівельники спромоглися звести лише запроєктовану п'ятиповерхову коробку майбутньої педагогічної окраси. Звели, звісно, одні стіни — без вікон, дверей, даху і навіть більшості перегородок (на знімку). Спершу кошти, наче міфічний Циклоп, з'їдала так звана «перестройка», а з початком незалежності до них присмокталися новоспечені українські «пахани», чи то пак — «еліта».

Отож у 1995-му розрекламована на всі заставки освітянська «будова століття» захлинулась майже до свого скону, поглинувши кілька мільйонів тодішніх радянських карбованців, у ті часи ще в півтора разу «важчих» за хвалений американський долар. Через відсутність коштів об'єкт без консервації кинули на поталу негоді. Та він, «клятий», був зроблений на совість і не піддався. Ні, ні, всі ректори університету, які очолювали його відтоді, в силу своїх можливостей намагалися довести довгобуд, який «красувався» під начальницькими вікнам, до фінішу. На жаль, їхні можливості у колись найосвіченішій державі Європи обмежувалися лише надсиланням листів та колективних звернень до новоспечених українських «патрициів» із законодавчої і виконавчої влади. А ті, зайняті «нагальними державними справами», навіть не розкривали адресованих їм конвертів. А відтак і не відповідали.

Зрештою, на той час шкурка вже не варта була вичинки, адже, за найскромнішими підрахунками, будова вартувала щонайменше добрячу сотню мільйонів гривень. Тож судили-рядили, що з цим «добром» робити, і, заручившись підтримкою керівництва Міносвіти, у 2012 році на конференції трудового колективу університету одноголосно прийняли рішення в разі технічної можливості пе-

репрофілювати довгобуд на багатоквартирний житловий будинок.

Квартирне питання в тутешніх педагогів гостре й актуальне, либонь, як у будь-якому вищому навчальному закладі Сумщини. Ні, на свята і під час ювілеїв «сіячам» доброго, вічного, розумного завжди «б'ють чолом» і розшаркуються перед ними у здравих, та «за державними справами» одразу забувають про них після ювілейного куражу. Тим часом близько сотні сімей отих самих «сіячів» Сумського державного педагогічного університету і досі не мають власного житла. До того ж деякі з них стоять у черзі на нього понад два десятиліття. 40 сімей перебиваються у студентських гуртожитках, решта за власні кошти приватно орендують житло, витрачаючи на це половину вчительської платні. Тому конференція закладу звернулася із клопотанням до Міносвіти про перепрофілювання довгобуду на житловий комплекс, в якому забудовник виділить університету не 10, як зазвичай, а 15 відсотків, або 19 квартир.

Чиновницький «лохотрон» у дії...

... Трансформувати «слона» в «коня» після довгих вмовлянь погодилась лише найпотужніша місцева будівельна компанія — ПАТ «Сумбуд» — на чолі із заслуженим будівельником України, почесним громадянином Сум Рубеном Сумбатовим. Мороки у будівельників і справді намічалось багато. Досить сказати, що лише перепланування семиметрових «царських» сходів навчального корпусу на типі для житла вимагало

неординарного підходу, чималої відповідальності і неабияких матеріальних ресурсів. І таких «ребусів» — знизу вгору — набралось майже на 23 мільйони гривень. Це за розцінками трирічної давнини.

— «Сумбудівці», дякувати Богу, пристали на наші вмовляння і погодились самостійно вкласти 100 відсотків власних інвестицій у завершення будівництва цього довгобуду з перепрофілюванням його в житловий комплекс, — каже професор Анатолій Кудренко. — Та ще й погодились на виділення університету двох десятків квартир.

А далі почалася квартирна свистопляска за участю чиновництва трьох установ — Міністерства економічного розвитку і торгівлі, Міністерства фінансів, а також Фонду державного майна України — під гучною назвою «чиновники на варті законів». Сигналом послужило подання Міністерством освіти на розгляд Кабінету Міністрів України проекту рішення «Про укладання договору між Сумським державним педагогічним університетом імені А.С.Макаренка та ПАТ «Сумбуд» про реконструкцію та будову недобудованого навчального корпусу під житловий будинок для викладачів». Перші долучилися представники Мінфіну, які «завтували» проект постанови Кабміну, з огляду на те, що «...Порядок укладання державними підприємствами, установами, організаціями, а також господарськими товариствами, у статутному капіталі яких частка держави перевищує 50 відсотків, договорів про спільну діяльність, договорів комісії, доручення та управління майном затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 11.04.2012 р. №296...». Водночас «... положення пункту 1 проекту розпорядження Кабінету міністрів України та пунктів 6.1.1, 6.1.2 та 8.4 суперечать статті 13 Закону

України «Про управління об'єктами державної власності», якою встановлено, що під час укладання державних договорів про спільну діяльність розмір частки державних підприємств, установ і організацій, а також господар-

ських товариств, статутний капітал яких перевищує 50 відсотків, має становити не менш як 50 відсотків спільного майна учасників спільної діяльності...».

Горою стали на «захист» державних інтересів також їхні колеги з Фонду держмайна, мовляв, «даеш 50 відсотків — схвалюємо, ні — аривідерчі».

— Українське чиновництво як раніше загібало жар чужими руками, так і досі сповідує філософію утриманців, і замість сприяти оперативному розв'язанню цієї проблеми чомусь завжди намагається вставити палиці в колеса, — коментує міністерську еквілібристику голова наглядової ради «Сумбуду» Павло Новицький.

— Але ж закони писані для всіх, і підміняти їх заборонено тим-таки зако-

ном. Тим паче і мотивація серйозна — захист державних інтересів.

— Усе ніби так, а насправді все зовсім не так, — продовжує співрозмовник. — З якого такого дива і відколи заявлена ними частка державного майна у цьому проекті становить 50 відсотків? Хіба що лише у чиновницьких сновидіннях. Її не виявиш навіть під найпотужнішим телескопом Хаббла. Реальне співвідношення — 85 на 15 на користь інвесторів, до того ж за розцінками трирічної давнини. Якщо взяти до уваги, що відтоді гривня знецінилась вдвічі, то будова недобудови з переплануванням за цей час зросла з 23 тодішніх мільйонів гривень щонайменше до 35 мільйонів нинішніх. Але замість того, щоб подякувати нам за звалений на себе тягар при відмові інших це зробити і зняти всі перепони для швидшої будови об'єкта, нам намагаються викрутити руки і нав'язати свій чиновницький диктат.

— А знаєте, що замість цього утнули новоспечені «ревнителі»? — вже з обуренням продовжував Павло Новицький. — Щоб не заморочуватися, запропонували через Фонд держмайна пустити об'єкт з молотка. Його, звісно, викуплять: не ми, то інші. Але тоді педагоги залишаться зі своїми мріями про квартири взагалі біля розбитого корита. Ось це в українського чиновництва і називається «державним підходом до справи»...

«Бовтюхи» — ліворуч, «бовтюхи» — праворуч

— Ми, звісно, не проти ввійти в долю з державою «фіфті-фіфті», — бере слово почесний президент ПАТ «Сумбуд» Рубен Сумбатов. — Нам буде легше. Зупинка за

дрібницею: уряд, як партнер, має долучити задекларовану частку коштів. Немає грошей і взяти ніде? Тоді ліквідуйте недолугі перепони, що ускладнюють життя державі, інвесторам і, головне, простим українцям — педагогам, робітникам, військовим,... які десятиліттями поневіряються по чужих квартирах. Нехай інші подбають про них. Досить лише декларувати «вічну» любов до народу...

Сьогодні ще можна врятувати цей об'єкт від руйнації, а ось завтра — вже проблематично. Через відсутність консервації то в одному, то в іншому місці на очах деформуються будівельні конструкції. То, скажіть, хто виграє від такого «захисту», коли за якісь два роки під натиском природи він почне складатися як картковий будиночок і поховає під собою раніше вкладені у нього мільйони державних коштів? А скільки отих мільйонів знадобиться потім для остаточного демонтажу та очищення території від руїн? Нехай хтось із цих «ревнителів» візьме в руки калькулятор, підрахує збитки, а потім доповість уряду, скільки мільйонів коштував бюджету чиновницький «патріотизм».

Педагогічний колектив Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка через «Голос України» звертається до керівництва уряду, народних депутатів України з проханням допомогти у вирішенні квартирного питання, яке, по суті, не вартує держбюджету жодної копійки.

Владислав ЖМУРКОВ.
Сумська область.
Р.С. Редакція «Голосу України» також ретельно відстежуватиме ситуацію навколо сумського довгобуду і повідомить читачів газети про реакцію урядовців та їхні дії після цієї публікації. Сподіваємося, що народні обранці нового скликання допоможуть розрубати гордіїв вузол...
Фото надано автором.

КАЛЕЙДОСКОП ВІСТЕЙ

На кваліфікованих фахівців завжди є попит

Ситуація на ринку праці Рівненщини характеризується постійним попитом на кваліфікованих робітників, працівників сфери торгівлі та послуг, робітників з обслуговування, експлуатації та контролю за роботою технологічного устаткування. І все-таки торік на одну вакансію претендували двадцять безробітних. Найбільше претендентів на одне вільне робоче місце у Зарічненському, Млинівському і Володимирецькому районах, найменше — в Рівному, Костопільському і Сарненському районах. Як повідомили у Рівненському обласному центрі зайнятості, станом на 1 січня 2015 року в їх базі даних — 839 вакансій. Загалом на початок нинішнього року в центрах

зайнятості Рівненщини зареєстровано 17,1 тисячі безробітних. Найболючіше безробіття «вдарило» по мешканцях сільської місцевості — тут 8,6 тисячі безробітних.

Олександра ЮРКОВА.
Рівненська область.

ЦИФРА

8,5 тисячі гривень заплатить за рішенням Жовтневого райсуду Дніпропетровська водій, який запропонував співробітникам ДПС двісті гривень за нескладання стосовно нього адміністративного протоколу.

Володимир РИБАЛЬЧЕНКО.

Посадовці обікрали малечу

Батьки, діти яких відвідують дитсадок у селищі Коропці Монастирського району на Тернопільщині, давно просили місцеву владу посприяти в облаштуванні дитячого майданчика. І ось нарешті з бюджету селищної ради було виділено 15 тисяч гривень. Кошти перерахували приватному підприємцю, який і мав потішити діток. Утім, на місці майданчика й досі ростуть дерева, хоч у селищній раді оперативного підписали акти виконаних робіт. З'ясувалося, згадані гроші банально привласнили, за що винним доведеться відповісти позбавленням волі від трьох до п'яти років.

Любов ЛЕВИЦЬКА.
Тернопільська область.

Військові рейки — ворог економіки

Великих закордонних бізнес-інвестицій можна не чекати

БАЛАНС ТИЖНЯ

Дивна річ! З'ясовується, наша країна тільки збирається переводити економіку на військові рейки. Як сказав минулого тижня телевізор, про це розпорядився Арсеній Яценюк. Чесно кажучи, я думаю, що, у зв'язку із ситуацією в Криму й на сході, мобілізаційний план народного господарства вже давно затверджено й відпрацьовано. Ба ні!..

Прем'єр-міністр тільки зараз вимагає від керівників регіонів його підготувати.

«На превеликий жаль, не всі області поставилися до цього питання виважено. Вимагаю від усіх, щоб кожна область надала остаточний мобілізаційний план національної економіки на випадок того, якщо нам буде необхідно повністю переходити на військові рейки», — нарікав Арсеній Яценюк під час селекторної наради із главами облдержадміністрацій і силовиками в Києві.

Крім того, він закликав голів облдержадміністрацій роз'яснити населенню у виступах в ефірі обласних теле- і радіокомпаній, що держава посилює заходи безпеки й що «в нас є достатньо коштів боротися з терористичною загрозою», і доручив оголосити через місцеві ЗМІ телефони гарячих ліній для повідомлення про підозрілі факти.

Власне кажучи, правильно, що про це доводиться говорити на весь голос. Але, треба розуміти: «військові рейки» відлякують інвесторів. Хто вкладатиме гроші в економіку країни, якщо є реальна загроза атаки терористів? Хіба що ризикові інвестори, сподіваючись, зірвати великий куш. Але зрозуміло, що від бізнес-структур ззовні значних вливів в економіку країни, прем'єр якої вимагає від областей створювати мобільні групи для ліквідації наслідків техногенних катастроф, чекати не доводиться. Як відомо, гроші люблять тишу. А який інвестор сюди може прийти, якщо його підприємству загрожує такий катаклізм? Тож, що швидше ми з воєнних рейок перейдемо на мирні, то швидше

розпочнеться процес одужання народного господарства.

Для розуміння того, що економіка України серйозно хвора, не потрібно бути великим фахівцем. Достатньо глянути на статистичні дані. Провали спостерігаються за багатьма позиціями. Цього разу як ілюстрацію ми наведемо такі цифри: у грудні 2014-го, порівняно з останнім місяцем 2013-го, промислове виробництво скоротилося на 17,9%. За даними Держстату, спад у будівництві — на 21,7%. У плюсах хіба що сільське господарство — на 2,8%. Роздрібна торгівля у нас скоротилася на 8,6%. Хоча позаторік було зростання на 9,5%, тому будувалися супермаркети.

А поки що чи не єдиною надією відродження залишаються зовнішні позики. Хоч як дивно, тут криза, бої на сході, переддефолтна ситуація грають нам на руку. Адже переговори, які усе ще тривають у столиці з місією Міжнародного валютного фонду, проходять за принципом: що більше дадуть, то краще. Глава Міністерства фінансів України Наталя Ярецько упевнена: ми встигнемо вчасно одержати грошову допомогу в необхідних обсягах, що дозволить країні уникнути негативних сценаріїв. Щоправда, якою буде сума — вона назвати поки не береться. А от ми від себе з цілковитою впевненістю стверджуємо, що грошей дадуть, принаймні, щоб вистачило на погашення попередніх позик. Щоправда, для розвитку народного господарства — це слабка втіха. У цьому контексті є надія: обсяги допомоги може збільшити Євросоюз. Країни ЄС не заікавлені в краху нашої еко-

номіки. Потік нелегалів, а ще чого доброго — біженців, про що кажуть деякі експерти, об'єднаний Європі ні до чого. Це посилить тиск на ринок праці в ЄС. Тож Євросоюз готовий платити більше. Але такий фінансовий оптимізм все одно перекривається суворими реаліями, переведенням народного господарства на військові рейки.

Минулого тижня вибухнув скандал у середині уряду. Арсеній Яценюк вичитав міністра енергетики й вугільної промисловості Володимира Демчишина через контракти на імпорту електроенергії з Росії. За словами прем'єра, контрактами між держпідприємством «Укрінтеренерго» і російським «Интер РАО» грубо порушуються державні інтереси нашої країни. По-перше, тому що українсько-російські домовленості передбачають стовідсоткове забезпечення Криму електроенергією, без чого струму з Росії Україні не бачити. Мало того, окупований Росією Крим у контрактах нібито фігурує як «Кримський федеральний округ Російської Федерації», що можна трактувати як визнання Україною законності перебування півострова в складі РФ. По-друге, підписавши ці домовленості, українська сторона нібито зобов'язалася постачати енергію на захоплені бойовиками «ДНР» і «ЛНР» території і погодилася на те, щоби Росія могла в однобічному порядку підвищувати ціни на електроенергію для України.

Володимир Демчишин заявив, що договір з Росією на постачання електроенергії є вигідним для України: «Я запевняю, що це — вигідні умови, за якими Україна може купувати електроенергію у сусідньої держави... З 26 грудня немає ніяких відключень, у принципі, мені здається, що це — заслуга. Однак, коли ми вирішуємо одну проблему, то натикаємося на більш

АНЕКДОТ ДО ТЕМИ

Записуємо умову задачі. В Іванка було 5 яблук. За документами. Фактично — 3, а за договором — 7.

Питання: скільки яблук буде в того, хто перевіряє Іванкову господарську діяльність?

тонку, політичну», — сказав міністр. Спростував він і інформацію про те, що в контрактах фігурує формулювання «Кримський федеральний округ Російської Федерації», яке, за його словами, було вилучено з остаточної версії договорів. Але виправдання Демчишина не переконали

коли ще восени народ психологічно був налаштований під час зими мерзнути, але пережити холоди без російського газу, то тепер, бачачи неузгодженість дій Президента й Прем'єр-міністра, ставлення людей змінюється. Уже зараз владі варто замислитися, що наступної зими закли-

Яценюка, і прем'єр дав доручення розпочати службове розслідування стосовно посадових осіб і держкомпаній, які брали участь у підписанні «електричних» контрактів із Росією.

Не заглиблюючись у суть самого скандалу, можна констатувати таке: унікаючи, на словах, імпорту російського газу, ми насправді стаємо залежними не тільки від закупівель блакитного палива, а і вугілля, і електроенергії. Причому, значну частину енергоресурсів купуємо в країні, з якої фактично перебуваємо в стані війни. Неefективне їх використання — наш головний ворог. Україна залишається державою із найенергоємнішою економікою в Європі. Тобто, на одиницю виробленої продукції більше за всіх витрачаємо ресурсів. Енергетичний козир Росія завжди може використовувати, тримаючи нас на короткому повідку. Минулого тижня «Газпром» знову нагадав, що знижок для України на газ, які передбачалися зимовим пакетом, не буде. «Нафтогаз», мовляв, доведеться закуповувати блакитне паливо строго відповідно до контракту. До слова,

кати громадян потерпіти буде не так просто.

Наостанок — про наші хлібні перспективи. Минулого тижня в керівних кабінетах активно заговорили про обмеження експорту української продовольчої пшениці. Спричинене це надто вже активними поставками її за кордон. Справді, є небезпека повернення ситуації 2001 року, коли повивозили зерно, а потім довелося його докуповувати за кордоном. Тим паче що Росія на свою пшеницю запровадила експортне мито, тобто, українська за рубежом стає ще затратнішою. Водночас важливо не дати вивезти з країни більше обумовлених обсягів. Адже, до всіх бід, не вистачало тільки серйозного подорожчання хліба й дефіциту зерна. Тому, завдання — не прогавити момент, вчасно стримати апетити трейдерів. У січні-лютому пригальмувати експорт, а на початку березня буде зрозуміла ситуація із озимими, як вони пережили холоди. Саме тоді вималюється картина з майбутнім урожаєм хлібних культур. Як відомо, озима пшениця — його основа. Валерій ДРУЖЕНКО.

СИТУАЦІЯ

Курс на бардак

Народ остаточно заплутався в курсах валют. Пересічному громадянину не під силу розібратися у всіх хитросплетеннях з обміном долара, євро тощо. Та що там народ — людина з вищою економічною освітою ногу зломить у спробах вникнути в логіку політики НБУ на валютному ринку. А просто не треба шукати ніяких закономірностей. Те, що відбувається ні в фінансовій сфері, можна йменувати як заведено. Анархією, вакханалією, свавіллям!.. Політикою назвати не можна. Іноді здається: якби в нас не було Нацбанку, напевно, порядку було б більше.

У країні розплодилася купа валютних курсів. Є вочевидь занижений офіційний від НБУ в 15—16 гривень за долар. Але нехай Валерія Гонтарева, яка керує національною банківською системою країни, покаже те місце, де народ може купити за такою ціною американську валюту. Банки орієнтуються на вказівки НБУ й, щоб уникнути обвинувачень у спекуляціях, не наважуються сильно залазити за зазначену межу. У багатьох фінансових установах воліють вишукувати сірі схеми обміну. Інакше кажучи, намагаються займатися спекуляціями на законних підставах. Якщо взяти розрахунки по карткових операціях, то там банки фактично використовують тінювий курс. Коли громадянин розплачується за товар у валюті по гривневій картці, то з його рахунка, приміром, Ощадбанк списує по 19,9 грн./дол. (станом на 27 січня). Якщо доларовою картою в гривнях — курс для нього вже становить 18 грн./дол.

А в обмінниках валюту, як і раніше, вдень із свічкою не знайдеш. Там, було, з'явився долар за більш наближеним до життя курсом — у 20 гривень. Але їх одразу обвинуватили в спекуляціях і пригрозили закриттям. Така, так звана, політика Нацбанку призвела до процвітання чорного ринку. Середньо-статистичному громадянину нічого іншого не залишається, як купувати там долари і євро за завищеним курсом. Тож, якщо повернутися до логіки й закономірностей — бардак комусь дуже навіть вигідний.

Люди, що створюють валютну анархію, схоже, добряче на цьому наживаються.

Наскільки довго триватиме доларове свавілля і чи побачить прогрес у банківському секторі України місія Міжнародного валютного фонду, яка прибула до Києва, — не зрозуміло. Але рано чи пізно наводити лад у фінансовій сфері, робити її прозорою доведеться. Валютний курс має бути один і повинен відповідати дійсності. Щоби будь-який громадянин, коли йому це необхідно, офіційно, а не з-під поли міг купити долар. Та й немає сьогодні в Нацбанку золотовалютних резервів, щоб підтримувати гривню на належному рівні. Як і потреби в цьому немає. Час виборів минув. Тож єдиний шлях побороти спекуляцію — відпустити валютний курс у вільне плавання. Нехай навіть є загроза, що долар зросте до 40 гривень. Народ одразу побіжить його здавати, і курс повернеться на реальні 20—22 гривні. І тоді нам не доведеться шастати по чорних ринках у пошуках долара, переплачувати й збагачувати валютних спекулянтів.

Галина КВІТКА.
Фото автора.

ДО РЕЧІ

І батоном не виженеш....

У Японії мають намір ухвалити закон, який зобов'язуватиме працівників йти у відпустку. Новий законопроект покликаний збалансувати життя тих, хто любить залишатися після роботи в офісі й відмовляється від оплачуваного відпочинку, передає «Закон і бізнес».

Згідно із законодавством, працівник в Японії має право на 10—20 днів відпустки на рік, проте багато хто від неї відмовляється. Перепрацювання є однією з причин смерті, в японській мові навіть з'явився термін «karoshi», яким називають смерть від втоми на роботі.

Законопроект, крім іншого, також зобов'язує керівників складати графік відпусток і нагадувати підлеглим, щоб вони все ж таки користувалися можливістю відпочити. За виконанням нових законів стежитиме спеціально створений урядовий комітет.

За інформацією The Japan Times, у 2013 р. лише 48,8% службовців у Японії ходили у відпустку. Згідно з опитуванням, 60% вважають, що поїздка викличе неприємне враження в колег. Службовці переконані: людина, яка в умовах економічної стагнації вирішить відпочивати, сприйматиметься як така, що не хоче успіху своїй країні.

Доля улюбленої гри на півострові — у тумані

Бутси на цвях? Як Росія «вбила» кримський футбол

«У Криму професіонального футболу більше не буде». Такою неприємною новиною поділився з вашим кореспондентом один із кримських футболних функціонерів, який був присутній на засіданні виконкому Російського футбольного союзу, де було вирішено забути в Криму про професіональний футбол на довгі роки. Йдеться про виключення кримських команд із РФС.

Тепер бравурні заяви, з якими окремі високопоставлені чиновники від кримської влади виступали на екранах телебачення про те, що кримський футбол буде представлений у російських дивізіонах, у тому числі й вищому, видаються не більш ніж популістським базіканням. А виливалося воно щедро напередодні й одразу після референдуму 16 березня минулого року.

Потім про футбол почали забувати. До того ж настільки, що про Прем'єр-лігу українського футболу попросту ніхто не згадував. Після російської реєстрації фактично тих само клубів, що виступали і в українському чемпіонаті, але під іншими назвами, три клуби із Криму почали виступати лише в другому дивізіоні. Це, передусім, «ТСК» — колишня сімферопольська «Таврія», «СКЧФ» — колишній ФК «Севастополь» і ялтинський клуб «Жемчужина».

Враз надійшов грізний оклик з УЄФА та ФІФА, що на території Автономної Республіки Крим неможлива організація й виступ жодних клубів, тим паче проведення матчів чемпіонату Росії. Усе це багато в чому завдяки українській федера-

ції футболу, яка зайняла в цьому питанні принципову й чітку позицію.

У грудні минулого року вийшла логічна постанова УЄФА, яка забороняє виступ кримським клубам у чемпіонаті Росії з 1 січня року нинішнього. Відповідно до цього, РФС 22 січня й ухвалив рішення про виключення з чемпіонату Росії клубів із Сімферополя, Ялти і Севастополя.

Цікаве ставлення до цього рішення російського телебачення, особливо таких масових збудників суспільної свідомості як ВГТРК і підлеглих їй каналів «Росія-1» і «Росія-24». Точніше, ставлення не було ніякого.

Здавалося б, скандал: виключають «кримнашенські» футбольні клуби. Та ні, нічого подібного. Першим сюжетом про засідання РФС — виплата боргованості у зарплаті наставників російської збірної Фабіо Капелло і його помічникам. Про рішення РФС щодо кримських клубів лише скоромовкою.

А «Росія-24» головним сюжетом визначила приїзд до Севастополя московського «Торпедо» і товариський матч із севастопольською командою «СКЧФ», не кажучи, втім, і про те, що колишні клуби української Прем'єр-ліги тепер стануть лише спаринг-партнерами для всіх дивізіонів російського футбольного чемпіонату. Багато з них уже заявили про готовність проводити тренувальні збори в Криму. А от про розвиток професіонального футболу — ні пари з уст.

Ситуація з кримськими футбольними клубами — яскравий показник того, коли політика відходить на двадцять п'ятий план, якщо йдеться про фінанси. Великий футбол — це завжди дуже великі гроші. Спонсори провідних російських клубів витрачають величезні суми на їх утримання і розвиток, сподіваючись на успішні виступи у єврокубках, гарних рекламодавців, трансляції футбольних матчів тощо. РФС вчинив, звичайно, на угоду цим хазяям, і на кримські клуби подивились лише як на непотрібний баласт. Підпадати під санкції й втратити прибутки ніхто не захотів.

Водночас сімферопольський клуб «ТСК» (абревіатура розшифровується як «Таврія»-Сімферополь-Крим) виступив нещодавно з несподіваною заявою. Зокрема, у ній сказано, що, всупереч запевненням футбольних чиновників із РФС, тільки севастопольська і ялтинська команди вирішили написати заяви про вихід, а сімферопольська жодних заяв не підписувала. До того ж РФС пропонував різні преференції. Причому, у «Жемчужини» з Ялти проблеми з фінансуванням, а севастопольцям потрібні гравці.

Епізод матчу чемпіонату української Прем'єр-ліги (квітень 2014 року) «Таврія» — ФК «Севастополь».

У «ТСК» ж називають рішення РФС недалеководляним і таким, що «вбиває професіональний футбол у Криму». Обурення зрозумілі. Адже тільки в роки незалежності України кримська команда «Таврія» стала першим чемпіоном країни, завоювала Кубок України. Нарешті, приймала на своєму полі провідні клуби не тільки України, такі як донецький «Шахтар», київське «Динамо», дніпропетров-

ський «Дніпро», харківський «Металіст» і цілу низку інших команд.

Уболівальники ніколи, либонь, не забудуть і драматичний за своїм рішенням матч між сімферопольською «Таврією» і французьким «Ренном», або ж приїзд до Сімферополя німецького «Байера» з Леверкузена. Нехай кримчани тоді не вийшли в наступний кваліфікаційний раунд єврокубків, але це було справжнє видовище.

Причина ж того, що відбулося загалом із кримським футболем, безумовно, лежить у площині політичній, а почали всі ці проблеми з початком російської анексії півострова минулоріч. І, швидше за все, це тільки початок проб-

лем, які ще очікують на мешканців Криму.

Що ж тепер залишається кримським уболівальникам? Очевидно, що їм залишається задовольнятися тільки телевізором або ж матчами дворових команд. А футболістам про професіональну кар'єру доведеться забути й повісити бутси на цвяхок.

Михайло РУДЕНКО.
Крим.
Р. S. УЄФА пропонує створити в Криму самостійну футбольну лігу, яка підкорятиметься цій організації і матиме від неї фінансову підтримку. Кримський чемпіонат може стартувати вже в березні цього року за участі в ньому восьми команд.
Фото з архіву «Голосу України».

Хто виступатиме в Отепя

Біатлон. Національна федерація оприлюднила склад збірної країни, котра виступатиме на чемпіонаті Європи. Змагання стартують сьогодні в естонському місті Отепя.

Чесць України захищатимуть: Валентина Семеренко, Юлія Джима, Наталія Бурдига, Ольга Абрамова, Ірина Варвинець; Сергій Семенов, Артем Прима, Дмитро Підручний, Артем Тищенко, Олександр Жирний, Володимир Семаков.

Жіноча збірна України з біатлону після естафети в Антхольці (Італія) повернула собі шосте місце в Кубку націй. 1. Німеччина — 4295; 2. Чехія — 4255; 3. Білорусь — 4154; 4. Франція — 4017; 5. Норвегія — 3930; 6. Україна — 3870; 7. Італія — 3829; 8. Росія — 3783; 9. Польща — 3512; 10. Австрія — 3069.

Наша «молодіжка» виграла Antalya Cup

Футбол. Молодіжна збірна України (U-21) стала переможницею міжнародного турніру Antalya Cup, котрий проходив у Туреччині. Доля призу вирішувалася в завершальному поєдинку.

Україна — Іран. 1:1. Гол у ворота суперника забив Безбородько, 23.

Склад збірної України: Бушан, Задерецький, Сваток (Азаський, 55), Дуць, Болденів (Філімонов, 83), Бізницький, Безбородько (Хобленко, 55), Шишка (Фатеев, 46), Данченко (Гемег, 55), Фаворов, Мігунів. **Тренер** — Сергій Ковалець.

То була нічия на користь українців. Адже раніше вони переграли третього учасника змагань — Албанію — 2:0, а іранці перемогли албанців — 2:1.

Сьогодні команда України зіграє контрольний матч проти збірної Узбекистану.

«Металіст» може переїхати з Харкова?

Харківський клуб продовжує перемовини про оренду стадіону, але не виключає переїзду до іншого міста. Про це повідомив генеральний директор ФК «Металіст» Олександр Нотченко.

За його словами, клуб готовий платити 150 тисяч гривень за оренду стадіону на один матч. Але немає гарантії, що команди дозволять грати в Харкові через політичну ситуацію й загрозу терактів. Серед міст, куди може переїхати «Металіст», Нотченко назвав Полтаву, Київ і Запоріжжя.

ОГОЛОШЕННЯ

Протоколом № 22/01-15 загальних зборів учасників ТОВ "БУЛАР" від 22.01.2015р. прийнято рішення про ліквідацію ТОВ "БУЛАР" (61195, Харківська область, місто Харків, вулиця Ужвій Наталії, буд. 62, кв. 83, код ЄДРПОУ 39330923). Головою ліквідаційної комісії ТОВ "БУЛАР" призначено Сухлю Володимира Сергійовича.

Заяви кредиторів приймаються протягом двох місяців з дня публікації оголошення за адресою: 61195, Харківська область, м. Харків, вул. Ужвій Наталії, буд. 62, кв. 83.

ТОВ "Гамма-Консалтинг" повідомляє:

на виконання виконавчого листа № 761/16397/14-ц виданого 25.12.2014 Шевченківським районним судом м. Києва державним виконавцем відділу державної виконавчої служби Шевченківського РУО у м. Києві Руденко Юрієм Олексійовичем, винесено постанову від 15.01.2015 про відкриття виконавчих проваджень 45980702; 45980517 щодо виселення Пелипенко Лілії Миколаївни, Олійника Вадима Віталійовича з квартири № 67 в будинку № 4 по вулиці Багговутівській в м. Києві.

Боржникам: Пелипенко Л.М. та Олійнику В.В. самостійно виконати постанову виселившись в 15-денний строк з моменту винесення постанови.

При невиконанні рішення в наданий для самостійного виконання строк постановлено виконати його в примусовому порядку зі стягненням з боржників виконавчого збору та витрат, пов'язаних з провадженням виконавчих дій.

Загублений паспорт серія ВЕ № 642579 виданий Слов'янським МВ ГУМВС України в Донецькій області, дата видачі 20.02.2002 року, на ім'я Кучеров Сергій Валентинович, вважати недійсним.

Загублене Свідоцтво про право власності на житло № 5321, за адресою: м. Бориспіль, вул. Фурманова, 2, кв. 33.

Відповідач Кобец Ігор Анатолійович викликається в Вінницький міський суд Вінницької області (м. Вінниця, вул. Грушевського, 17, зал №18) на судовий розгляд 10.02.2015 р. о 14 год. 15 хв. в справі за позовом Кобец Ілліни Анатоліївни про розірвання шлюбу.

Суддя

О. П. Король.

Публічне акціонерне товариство по газопостачанню та газифікації "Луганськгаз" (далі - Товариство) повідомляє,

що внаслідок проведення антитерористичної операції на території Луганської області та у зв'язку із захопленням адміністративної будівлі Товариства у м. Луганськ за адресою: вул. Шевченка, 102, м. Луганськ, 91055, у Товариства відсутня можливість розпоряджатись своїм нерухомим майном, а також відсутній доступ до будь-якої документації. Відповідно до зазначеного просимо вважати недійсними наступні документи:

- Свідоцтво про реєстрацію платника податків на додану вартість № 1002955448, видане СДПІ по роботі з ВПП публічному акціонерному товариству по газопостачанню та газифікації "Луганськгаз" від 9 серпня 2010 року;

- Довідку про взяття на облік платника податків форми 4-ОПП № 1328050200030, видана СДПІ по роботі з ВПП публічному акціонерному товариству по газопостачанню та газифікації "Луганськгаз" від 4 березня 2013 року.

Здоров'я нації — справа кожного з нас

У бутність мою народним депутатом України я був автором Концепції національної безпеки та оборони України, одним з важливих компонентів якої було забезпечення здоров'я нації. І нині вважаю, що здоров'я нації є надважливою складовою національної безпеки, а відтак одним з напрямів забезпечення державної незалежності України.

Ключові проблеми медичної галузі України хотілося б розглянути на прикладі типового сільського району, такого як Верхньодніпровський Дніпропетровської області. У районі є декілька головних лікарів з різних галузей медицини та різних лікарень, не пов'язаних між собою, бо деякі міста змінили свій статус, ставши містами обласного значення. **Отже, медичні заклади району не підпорядковані одній людині чи одній юридичній особі, яка б несла юридичну відповідальність за здоров'я населення району в цілому.** Є на території району і залізнична лікарня, яку не фінансує відповідне міністерство, а забезпечує місцевий бюджет, проте вона не надає свої послуги решті населення і мешканцям сіл.

Раніше на території району тривала цілодобова ургентна хірургічна робота. Відділення хірургії у Верхньодніпровську, а також у місті Вільногірськ, селищі Дніпровському та у залізничній лікарні селища Верхівцеве мали свої напрями і відповідно до характеру захворювання або травмування машина швидкої допомоги доправляла хворих до цих відділень, а пацієнтів з прилеглих сіл — до найближчої лікарні і до якої приписане для обслуговування це село. Тому доправлення хворих і породіль здійснювали вчасно, а тому вчасно надавали їм кваліфіковану допомогу. **Проте нині в районі, який має такі великі лікарні, немає жодної чергової служби, швидко допомога не підпорядкована району, а вимушена возити хворих аж до Дніпродзержинська.** З таких віддалених сіл, як Мишурич Ріг, в якому ще до 1917 року була своя повноцінна лікарня, хворих та породіль теж возять до далекого Дніпродзержинська, а не до ближніх міст. Невиправданіми є додаткові витрати швидкої допомоги внаслідок збільшення відстані до лікувальних закладів. Тобто останніми роками було повністю зруйновано систему медичної допомоги в Україні. Навіть за часів Союзу людям було проблематично дістатися райцентру для лікування чи планово-

го обстеження, не кажучи вже про людей похилого віку. Тепер по медичну допомогу доводиться їздити за межі району. Звичайно, більшість цього не робить — люди залишаються владою напризволяще.

Загалом стала менш доступною медична допомога для малозабезпечених верств населення. Люди все життя працювали і відраховували відповідні кошти для свого медичного забезпечення в старості. Вони давно сплатили внески, які зараз вводять уже в систему страхової медицини. Це злочин, скоєний попередньою владою. Перехід до страхової медицини повинен бути поступовим, і люди мають право на той рівень медичного обслуговування, до якого звикли і на який розраховували, працюючи все життя.

Такі служби України, як міліція, військомати, ДСНС, СБУ тощо, мають свої центри у районах, і їм оперативно підпорядковані підрозділи всіх населених пунктів на території цих районів незалежно від їх адміністративної підлеглості. Нині з призовом склалася така ситуація, що всіх призовників та допризовників для проведення медичних оглядів треба звозити до районного центру, хоча вигідніше було б виїжджати комісіям і проводити огляди на базі лікарень, розташованих у містах обласного значення, та інших лікарень на території району. Крім того, у Верхньодніпровському районі відсутні кваліфікаційні комісії, і непрацездатних людей доводиться возити для періодичного огляду до Дніпродзержинська і Дніпропетровська, що є знущанням над хворими і скаліченими людьми. Тому варто налагодити періодичну роботу кваліфікаційних комісій на місцях, проте для цього необхідно відновити відповідну базу в місцевих лікарнях.

На думку кваліфікованих лікарів, з якими довелось спілкуватися і які опікуються пересічним здоров'ям населення, а не власними інтересами, незадовільний стан медицини пояснюється не лише недостатнім фінансуванням і нелюдським ставленням по-

передньої владної еліти до свого народу, а й ставленням самих лікарів до виконання своїх обов'язків. **Лікарі та керівники лікарень не зацікавлені у кваліфікованому обслуговуванні населення з більшою віддачею відповідно до того фінансування, яке є, а зацікавлені в тому, щоб якомога менше працювати і нести менше відповідальності за результати своєї праці.** Тому склалася ситуація, що лікарі, які закінчили виші і пройшли інтернатуру, за нинішніх умов не набувають досвіду у практичній діяльності, внаслідок чого їхня кваліфікація падає порівняно з попередніми десятиліттями, що засвідчили нинішні екстремальні умови, в яких опинилася Україна.

Наводжу як приклад Верхньодніпровський район. На території району з урахуванням міст обласного значення в усіх лікарнях є 5—6 ставок лікаря-хірурга, які ведуть прийом у поліклініках, але при цьому більшість з них не оперують, бо в районі немає жодного ургентного хірургічного відділення. Тобто хірурги, які раніше оперували, втрачають кваліфікацію. Але є й такі, які після закінчення інтернатури жодного разу не оперували і, отже, не стали справжніми хірургами. Раніше прийом у поліклініках здійснювали хірурги, які за віком або станом здоров'я не могли вже робити операції. Тепер на цій роботі лікарі, які зовсім не мають хірургічного досвіду. Така само ситуація і з іншими спеціалістами-лікарями.

Вважаю, що необхідно відновити у сільських районах у межах наявного фінансування центри кваліфікованого медичного обслуговування з усіма складовими: цілодобовою хірургією, гінекологією, педіатрією, пологовим будинком, травматологією тощо. Навіть фахівці-кардіологи та інші вузькі спеціалісти, якщо немає відповідних відділень, можуть бути у складі терапевтичних відділень, а травматологи — у складі хірургічних відділень, щоб скоротити поїздки літніх людей до віддалених міст, які можуть бути проблематичними і для них, і для їх близьких.

Краще, що сталося за останні роки в Україні в галузі охорони здоров'я, — це запровадження сімейної медицини. Ця система почала виправдовувати себе. Але, щоб досягнути кваліфікації, необхідної для виконання функцій сімейного лікаря, необхідно пройти багатолітню практику, а в умовах нинішнього функціонування медицини у сільських районах це

неможливо. Це пояснюється, зокрема, слабким контролем за діяльністю лікарів на місцях через відсутність централізованого управління медичною галуззю на районному рівні. Але ж відомо, що лише там може бути відповідальність, де є контроль. З другого боку, в сільську місцевість кваліфіковані міські лікарі жити й працювати не поїдуть. Та ще й платна медицина селянам поки що недоступна.

Для повноцінного забезпечення медичним обслуговуванням на районному рівні необхідно відновити чергову (тобто ургентну) медичну службу хоча б на базі районної лікарні і хворих доправляти в районні лікарні. Слід також повернути швидкі допомоги в райони і підпорядкувати їх відповідним черговим медичним службам. Концепція швидкої допомоги, втілена попередніми урядами, спричинила крах цієї системи і передчасні смерті. Людей з небезпечними травмами, загостреннями хвороб та породіль вчасно не доправляли до лікарень, що в багатьох випадках мало трагічні наслідки. Ця псевдореформа не сприяла, як заявлялося, підвищенню рівня технічного забезпечення сучасним медичним обладнанням і засобами доправлення хворих до місць надання медичної допомоги. Раніше районні лікарні закуповували 2—3 автомобілі на рік. Їх ставили на чергування у швидку допомогу. Натомість з чергування знімали частково зношені автомобілі й перешадували їх у невідкладну медичну допомогу для поточного обслуговування району. Нині майже кожен район і місто відправили по 6—7 автомобілів до зони бойових дій. Переконаний, що за сприятливих умов, коли буде змога повернути служби швидкої допомоги до районних лікарень, селищні, міські і районні депутати знайдуть кошти для закупівлі автомобільного транспорту для медичних потреб району, а також для підтримання у відповідному стані наявного транспорту. Від цього залежить здоров'я їх і їхніх виборців.

Районну медицину має бути організовано так, щоб одна людина, наприклад головний лікар району, відповідала за загальний стан медицини в районі за всіма її напрямками, за життя і здоров'я людей. Її мають бути підпорядковані всі медичні служби, включаючи швидку допомогу і санітарно-епідеміологічну службу району. Звітувати за стан медичного обслуговування головлікар району має у відповідному обласному управлінні охорони здо-

ров'я. Начальник управління охорони здоров'я обласної ОДА, в свою чергу, має звітувати перед Міністерством охорони здоров'я. Тобто має бути чітка вертикаль з прямим підпорядкуванням. А принципи діяльності лікарень і лікарів має бути таким: держава виділяє фінанси не для забезпечення лікарів і їх особистих потреб, а для лікування і підтримання здоров'я громадян.

Слід приділити увагу підготовці медичних кадрів відповідно до нових реалій та загальній медичній підготовці громадян України. Починаючи зі школи та вищих навчальних закладів, усі мають отримувати навички надання першої медичної допомоги у надзвичайних ситуаціях, зокрема пораненим. Громадяни мають уміти використовувати сучасні медичні пакети, якими забезпечено військовослужбовців, і аптечки, якими укомплектовано транспорт. Слід також приділити увагу підготовці середнього медичного персоналу: відновити військово-медичні кафедри для жінок у вищих навчальних закладах (підготовка медсестер цивільної оборони), переглянувши навчальні програми і розширивши медичну практику відповідно до нинішніх реалій. Необхідно переглянути навчальний процес у середніх медичних навчальних закладах, розширити курси військової медицини, а також значно збільшити практичну складову навчання фельдшерів за рахунок проходження практики при госпіталях і лікарнях. При цьому слід врахувати практику попередніх років, коли фельдшер міг атестуватися, маючи практику прийому не менше 20 пологів.

На завершення зауважу, що поранених в АТО бійців краще було б доліковувати на їхній малій батьківщині. Це сприяло б розвантаженню військового госпіталів, швидшому одужанню та психологічній реабілітації під час одужання ближче до своєї родини, а також поліпшило б їх забезпечення домашнім харчуванням, сприяло підняття патріотичного духу в сільських центрах країни і патріотичному вихованню молоді. Це також допомогло б медичним закладам на місцях налагодити практику місцевих медпрацівників, учнів і студентів навчальних закладів у галузі військово-польової медицини та налагодженню більш тісних зв'язків місцевих громад та лікарень з військовими лікувальними закладами.

Володимир ШЕВЧЕНКО,
полковник, народний депутат II скликання.

У Херсоні закрили єдиний студентський профілакторій

Студенти Херсонського державного університету готуються до акцій протесту — у них фактично відібрали санаторій-профілакторій. Цей невеличкий заклад, де щороку до п'ятисот пацієнтів отримували дієтичне лікування, послуги стоматолога, масаж та амбулаторне лікування від цілої низки хвороб, і досі займає поверх у гуртожитку №2 вишу. Але він закритий, а одинадцять працівників пішли у відпустки за власний рахунок, до того ж на невизначений термін.

Річ у тім, що 90 відсотків витрат санаторію-профілакторію ХДУ на зарплату, медикаменти, продукти оплачувалося коштом Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності. Але днями університет отримав лист директора виконавчої дирекції обласного відділення Фонду Світлани Главацької з повідомленням про припинення фінансування таких закладів через внесення змін до законодавства про систему соцстраху в Україні (відомий закон №77-VIII від 28 грудня 2014 року). Тож утримувати міні-лікарню стало просто нікому.

— Повна вартість путівки до нашого санаторію-профілакторію на 24 дні становить 1640 гривень 80 копійок. Але студенти донедавна платили тільки десяту її частину, себто 164 гривні. Наші пацієнти — переважно пільговики: інваліди, сироти, молодь із бідних селянських чи багатодітних міських родин. Ці студенти навчаються бюджетним коштом, та й їхні батьки, якщо вони є, заледве зводять кінці з кінцями. А відтак путівка майже за дві тисячі гривень їм просто не по кишені, і відвідувачів ми втрачимо. У березні нинішнього року наш заклад мав би відсвяткувати своє 30-річчя, та побоююся, що він до того часу взагалі припинить своє існування, — скрушно зітхає головний лікар вишівського санаторію-профілакторію Сергій Іванов.

Пацієнтів із числа городян, котрі могли б собі дозволити путівки за стовідсотковою оплатою, санаторій приймати не може, бо в студентський гуртожиток стороннім доступ обмежений. Виш повністю утримує такий оздоровчий комплекс нині також не може, бо грошей на це немає. Порівняймо: річна потреба санаторію-профілакторію у коштах перевищує вісімсот тисяч гривень. Тоді як вартість усіх без винятку фундаментальних та прикладних наукових досліджень і проектів, що їх мають у 2015 році профінансувати ХДУ з державного бюджету, становить рівно 1 мільйон 31 тисяч гривень, включно із зарплатою виконавців. Однак без профілакторію все одно не обійтись: якщо бідних студентів, котрі виживають на стипендію та випадкові підробітки, не підгодовувати й не зміцнювати їхній імунітет, то хтось до диплома може просто не дожити. А які діти народжуватимуться в охлялих студенток?

Голова студентського профспілкового комітету Херсонського державного університету Андрій Вишневський каже, що спілчани за профілакторій воюватимуть. Уже підготували відповідні листи на його захист до уряду та Верховної Ради, а якщо треба буде, то й на мітинги та пікети вийдуть. Андрій нагадав: таких санаторіїв-профілакторіїв, яким загрожує ліквідація, по всіх українських вишах набереться з сімдесять. Уявляєте, який шарварок зчиниться в державі, якщо молодь із семи десятків альма-матер скоординує свої дії та одночасно гайне на вулицю обстоювати своє право на охорону здоров'я?

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.
Херсон.

Сьогодні в Україні мінлива хмарність, невеликий мокрий сніг, на півдні з дощем, місцями ожеледь. Вітер змінних напрямків, 3—8 м/с. Температура вночі 1—6 градусів морозу, і південній частині близько 0. Удень від 2 градусів морозу до 3 тепла, у південних областях 1—6 вище нуля, на крайньому півдні до 10 градусів тепла.

■ **1919.** Ухвалення Трудовим конгресом України Універсалу, в якому повідомлялося про передачу вищої влади в УНР до Директорії, виконавчої — до Ради народних міністрів та головні напрями зовнішньої та внутрішньої політики. ■ **1919.** Утворення при Наркомосі УСРР Всеукраїнського кінокомітету. ■ **1965.** Пішов з життя Денис Лукіянович — український письменник, український письменник, літературознавець, педагог. ■ **1967.** У селі Косів, що на Івано-Франківщині, відкрито музей громадського діяча, українського письменника, публіциста, подвижника Івана Франка Михайла Павлика. ■ **1992.** Верховна Рада України постановою «Про Державний прапор України» затвердила національний прапор.

У НОМЕР

Єдині іноземні війська, які є на сході, — російські

Злочин проти людства, який вкотре вчинили російські терористичні війська в Україні в Маріуполі, спричинив подальшу політичну й дипломатичну реакцію. Днями на запит української сторони союзники зібралися на надзвичайне засідання у форматі Комісії Україна—НАТО, яке відбулося у Брюсселі під спільним головуванням генерального секретаря Альянсу Єнса Столтенберга і глави Місії України при НАТО посла Ігоря Долгова.

Результати засідання не принесли нових, можливо, як би хотілося, кардинальних рішень. Україна не є членом Альянсу, відтак не може розраховувати на пряму військову підтримку. Про що вже неодноразово заявлялося і роз'яснювалося. Але складні міжнародні політичні, дипломатичні процеси протікають за своїми законами і правилами. Україна як особливий партнер НАТО скористалася правом і вкотре навела докази прямої військової агресії Росії. «Під час засідання Комісії Україна—НАТО всі країни-члени висловили не лише свої співчуття Україні, а й наголосили на внутрішній солідарності з українцями та керівництвом держави», — розповів посол Ігор Долгов про результати переговорів. Він зазначив, що у випадку подальшої ескалації ситуації на сході Україна може звернутися до НАТО із проханням про додаткову підтримку.

Генеральний секретар Альянсу норвежець Єнс Столтенберг вкотре підтвердив наявність регулярних військ Росії на території України. Столтенберг назвав «нонсенсом» блеф президента Росії Володимира Путіна про «натівський легіон» в Україні, наголосивши, що єдині іноземні війська, які є на території держави, — це саме російські. «Упродовж останніх тижнів Росія поставила сотні одиниць сучасного озброєння, включаючи ракетні системи, важку артилерію, танки, броньовані машини та системи радіоелектронної боротьби», — сказав він про підживлення з боку Росії війни на сході.

Коли готувався цей матеріал, глави держав та урядів країн-членів Євросоюзу поширили заяву, в якій підтримали необхідність підготовки і введення подальших посиленних обмежувальних заходів проти Росії.

Андрій ЛАВРЕНЮК,
власний кореспондент
Укрінформу в Брюсселі.

Держдума пішла у наступ на Страсбург

Поки США, Євросоюз та більшість країн «Великої сімки» міркують над посиленням санкцій проти Росії у зв'язку з обстрілом Маріуполя та ескалацією конфлікту на Донбасі, у Парламентській асамблеї Ради Європи сьогодні вирішуватимуть: продовжувати чи ні обмеження, введені проти делегації РФ у квітні минулого року після анексії Криму. Причому, як учора рапортували експерти й політики, шанси на те, що обмеження скоротять до символічних, досить високі. Те, що Кремль розраховує відіграти свої позиції у Страсбурзі, стало зрозумілим й тоді, коли на сесію прибув особисто голова Держдуми Сергій Нарішкін, прихопивши величезний пул журналістів.

Уже в понеділок з'явився інформація, нібито на політичному рівні укладено негласну угоду — обмеження з Росії знімуть в обмін на звільнення української льотчиці (а нині й народного депутата, члена української делегації у ПАРЄ) Надії Савченко. Зокрема, на засіданні Комітету з питань міграції ПАРЄ під час розгляду ситуації, пов'язаної саме зі статусом російської делегації, сенатор Ради федерації РФ Ігор Морозов взяв слово та оголосив, що Росія підтримує норму про звільнення Савченко. Невдовзі після цього з'явилось повідомлення, що Комітет з моніторингу підтримав повернення права голосу російській делегації в асамблеї. Комітет пропонує залишити тільки

три незначні обмеження, накладені на російських депутатів, — право бути доповідачем, брати участь у спостереженні за виборами, бути призначеним представником ПАРЄ у зовнішніх органах. Утім, останнє слово у цій справі — за асамблеєю, яка сьогодні під час голосування остаточно й вирішить це питання.

Свого часу, коли генеральним секретарем Ради Європи був Террі Девіс, автор цих рядків запитала його про ефективність організації, адже будь-які її рішення носять лише рекомендаційний характер. Тоді генсек відповів, що найбільшою заслугою Ради Європи є мир на континенті. Українсько-російський конфлікт показав, що органі-

ФОТОФАКТ

Акція у Кіровограді на підтримку члена ПАРЄ української льотчиці Надії Савченко.

Фото Олени КАРПЕНКО.

зація не лише не може втримати мир, а й навіть покарати винного бодай символічними жестами, як-то позбавлення права

голосу. Єдине, що регулярно продовжують робити у ПАРЄ, — це висловлювати стурбованість. До речі, вчора,

розглядаючи питання про гуманітарну ситуацію в Україні, її було висловлено вкотре.

Тетяна ПАСОВА.

Радбез ООН: без сюрпризів і рішень

На екстреному засіданні Ради Безпеки ООН, що відбулося в понеділок у Нью-Йорку, знову говорили про Донбас. Тон зустрічі задав заступник генерального секретаря ООН з політичних питань Джеффри Фелтман.

Він розповів про останні трагічні події, пов'язані з ракетним обстрілом Маріуполя. «Місія ОБСЄ з моніторингу повідомляє, що, згідно з аналізом, ракети було випущено з території, яка контролюється так званою Донецькою народною республікою», — сказав Фелтман. Він нагадав, що Маріуполь перебуває поза безпосередньою зоною конфлікту, і ті, хто обстрілював місто, прекрасно знали, що ведуть обстріл мирного населення.

«Це є порушенням міжнародного гуманітарного права. І ми повинні чітко заявити: винні мають бути покарані», — заявив заступник генерального секретаря. Подібні заклики пролунали й з боку інших дипломатів. Представники Литви, Великобританії, США, Нової Зеландії та інших країн виступили із жорсткими заявами про відповідальність повстанців за нагнітання насильства й підкреслили роль Росії у підтримці сепаратистів військами та озброєнням.

У відповідь представник РФ Віталій Чуркін традиційно обвинуватив українську владу у відхиленні від переговорів, поклавши провину за ескалацію на Київ. У свою чергу, постійний

представник України при ООН Юрій Сергєєв закликав міжнародну спільноту чинити тиск на Росію для того, щоб вона виконувала свої обіцянки й припинила відправляти війська та озброєння в Україну. «Ми вимагаємо, щоб Росія повністю виконувала Мінські домовленості, які дотепер вона підтримувала тільки на словах, у тому числі, негайно вивела всі свої збройні сили з території України...» — заявив він. Сергєєв закликав визнати «ДНР» і «ЛНР» терористичними організаціями, а також наголосив, що винні у скоєнні злочину на сході України мають понести заслужене покарання.

Олександр ТАУКАЧ.
Нью-Йорк.

РЕПЛІКА

«Натовський легіон», або стратегія безумця

Днями на зустрічі зі студентами Петербурзького гірничого університету президент РФ несподівано заявив, що української армії немає. Воюють на Донбасі, мовляв, не ЗСУ, а... «іноземний натовський легіон», який діє в інтересах ворожого Альянсу. Але найсенсацийніші слова пролунали далі. Путін заявив, що ця війна пов'язана з «досягненням геополітичних цілей стримування Росії, що абсолютно не збігається з національними інтересами українського народу».

В. Путін уперше продекларував, що «українська війна» ведеться з метою «стримування Росії». Тобто? Москва, рекрутуючи й фінансуючи найманців, захищає себе. Таким чином, Путін визнав, по-перше, що Росія бере участь у конфлікті. По-друге, ми стали вже «не каральними батальйонами», а «іноземним легіоном НАТО», який воює в Україні, (звісно, це вже діагноз).

Позахмарний цинізм Путіна полягає й у тому, що він пообіцяв «політичний притулок усім українцям, хто не побажає бути мобілізованим на війну», але забув про власне «гарматне м'ясо». Про ті тисячі російських найманців, які гинуть в Україні через те, що Путін бажає до кінця своїх днів зберегти владу.

Віктор ТИМОШЕНКО.
Москва.

Аушвіц. Квиток в один кінець для 1,1 мільйона жертв

Учора в Аушвіці відзначили 70-ту річницю з дня визволення концтабору. 300 вцілілих колишніх в'язнів приїхали, щоб ще раз поглянути на ворота смерті, крізь які двічі вдалося пройти лише щасливчикам. Із 1940 по 1945 рік у цьому концтаборі знищили понад 1,1 мільйона чоловік. Більшість із них були євреями. Утім, жертвами концтабору також стали роми, поляки, радянські полонені.

Філософи влучно помітили, що історія нічого не вчить. Цифра 1,1 мільйона загиблих могла б загубитися серед інших жахливих фактів, дат і подій, пов'язаних з Другою світовою війною, якби 1947 року на місці табору не створили Державний музей Аушвіц-Біркенау. Тут можна побачити залишки печей, у яких спалювали жертв, торкнувшись стін газових камер, які, мов мереживом, вкриті слідами нігтів нещасних, побачити речі дітей, яких прирекли на смерть просто за те, що вони виявилися не тієї національності. З такими деталями цифра 1,1 мільйона оживає, у неї з'являються імена й фотографії. Учора, щоби ще раз згадати цю трагедію, до музею приїхали делегації із понад 50 країн. Українську очолював Президент Петро Порошенко.

Маргарита СОКОЛОВСЬКА.

На знімку: День визволення Освенціма. Репродукція з виставки «Концтабір Аушвіц — український вимір. Дослідження, документи, свідчення».

Фоторепродукція Сергія КОВАЛЬЧУКА.

У день визволення. 27.01.1945 р.

Над номером працювали: Віктор ЧАМАРА, Людмила ОПАНАСЕНКО, Надія СМІЯН.

Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛІЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДЯ.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- Направлення матеріалів для друку в газеті є наданням згоди автора на обробку його персональних даних.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.
- Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України
Свідцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською й російськими мовами. Передплатні індекси з передплатна ціна на 2015 рік

Для фізичних осіб:
40224 — 16 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота);
08775 — 12 грн. на місяць (3-разовий: вівторок, четвер, п'ятниця).
Для підприємств і організацій:
60955 — 40 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота).
Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 80000.

Друк:
ТОВ «Мег-Поліграф»,
04073 м. Київ,
вул. Марка Вовчка, 12/14,
тел. (044) 581-68-15
www.mega-poliograf.kiev.ua

Зам. 39766

Макет, верстка —
редакція газети
«Голос України».

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ:
для довідок — 503-68-72;
телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56;
телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

Сайт — www.golos.com.ua

Інформаційний портал — www.golosukraine.com

